

**PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO
ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA
OBCE
DUBODIEL
2015 - 2023**

SPRACOVALA

**TRENČIANSKA REGIONÁLNA
ROZVOJOVÁ AGENTÚRA**

www.trra.sk

december 2015

Úvod

Programy hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej Programy rozvoja obce) sa pripravujú podľa novely zákona č. 309/2014, ktorými sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja. Novela zákona bola schválená dňa 15. októbra 2014 a jej účinnosť je od 1.1.2015. Program rozvoja obce je jedným zo základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja na Slovensku.

Program rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z:

- a) **analytickej časti**, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) **strategickej časti**, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) **programovej časti**, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- d) **realizačnej časti**, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov
- e) **finančnej časti**, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Program rozvoja obce Dubodiel po schválení zastupiteľstvom obce nadobudne platnosť a stáva sa záväzným dokumentom, ktorý obec pravidelne monitoruje a správu o jeho plnení predkladá vyššiemu územnému celku každoročne do 31. mája.

Schválením programu rozvoja obce plní obec jednu z podmienok pre uchádzanie sa o nenávratný finančný príspevok zo zdrojov EÚ a iných dotačných zdrojov na podporu svojich aktivít resp. projektových zámerov.

Obsah

Úvod.....	2
A. Analytická časť.....	5
1. Základná charakteristika obce	5
1.1 História obce.....	6
1.2 Partnerstvo	7
2. Demografia a trh práce	8
2.1 Vývoj počtu obyvateľov.....	8
2.2 Veková štruktúra obyvateľstva.....	10
2.3 Vzdelanostná úroveň obyvateľstva	11
2.4 Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania	12
2.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	13
2.6 Ekonomická aktivita	14
2.7 Nezamestnanosť.....	17
3. Krajina a životné prostredie	18
3.1 Geomorfologické členenie územia	18
3.2 Geologická stavba územia	18
3.3 Klimatické pomery	18
3.4 Ovzdušie	18
3.5 Podzemné a povrchové vody	19
3.6 Pôda	19
3.7 Chránené územia prírody.....	20
3.8 Lesy - Súčasná štruktúra využitia lesného pôdneho fondu.....	20
3.9 Flóra a fauna	21
4. Cestovný ruch	26
4.1 Analýza potenciálu obce Dubodiel pre rozvoj cestovného ruchu	26
5. Technická infraštruktúra	28
5.1 Zásobovanie vodou	28
5.2 Odkanalizovanie.....	28
5.3 Zásobovanie plynom	28
5.4 Elektrifikácia, verejné osvetlenie, miestny rozhlas.....	28
5.5 Telekomunikácie	28
5.6 Doprava	29
5.7 Odpadové hospodárstvo	29
6. Služby občianskej vybavenosti, verejné služby	30

6.1	Školstvo	30
6.2	Zdravotníctvo.....	31
6.3	Sociálna starostlivosť	31
6.4	Kultúra, šport, činnosť spolkov	32
6.5	Rekreácia, oddych	33
6.6	Služby prispievajúce ku kvalite života	33
6.7	Cirkev, cintorín.....	33
6.8	Bezpečnosť	34
6.9	Bytový fond, výstavba	34
7.	Hospodárstvo	36
7.1	Majetok a hospodárenie obce, miestna samospráva.....	36
7.2	Pôdohospodárstvo a poľnohospodárstvo.....	39
7.3	Podnikateľská sféra.....	39
8.	SWOT analýza; faktory rozvoja a disparity.....	42
B.	Strategická časť	45
C.	Programová časť.....	49
D.	Realizačná časť.....	52
	Merateľné ukazovatele	53
E.	Finančná časť	56
	Záver	62

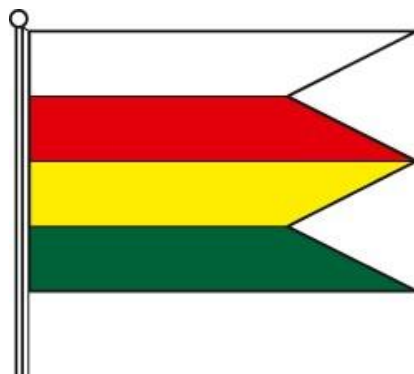
A. Analytická časť

1. Základná charakteristika obce

Obec Dubodiel leží v severozápadnej časti Nitrianskej sprašovej pahorkatiny na rozhraní Považského Inovca. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 321 m. n. m. Obec vznikla v strede niekdajšieho dubového lesa, po ktorom zdedila aj názov. Prvé zmienky o obci sa datujú do 14. storočia.

Obec Dubodiel	
Samosprávny kraj	Trenčiansky
Okres	Trenčín
Miestne časti obce	-
Starosta - kontakt	Meno: Mgr. Anton Prechádzka Adresa Obecného úradu: č. 33, 913 23 Dubodiel Telefón: 032/659 61 28 Mobil: 0918 462 891 Fax: 032/659 68 21 E-mail: starosta@dubodiel.sk
Prvá písomná zmienka	1439
Nadmorská výška stred obce	321
Katastrálna výmera (ha)	2 020
Počet obyvateľov obce k 31.12.2014	950
Geografické súradnice	N48°45'44" E18°6'26"
Vzdialenosť do najbližších miest	Trenčín – 19 km Trenčianske Teplice – 24 km Bánovce nad Bebravou – 16 km

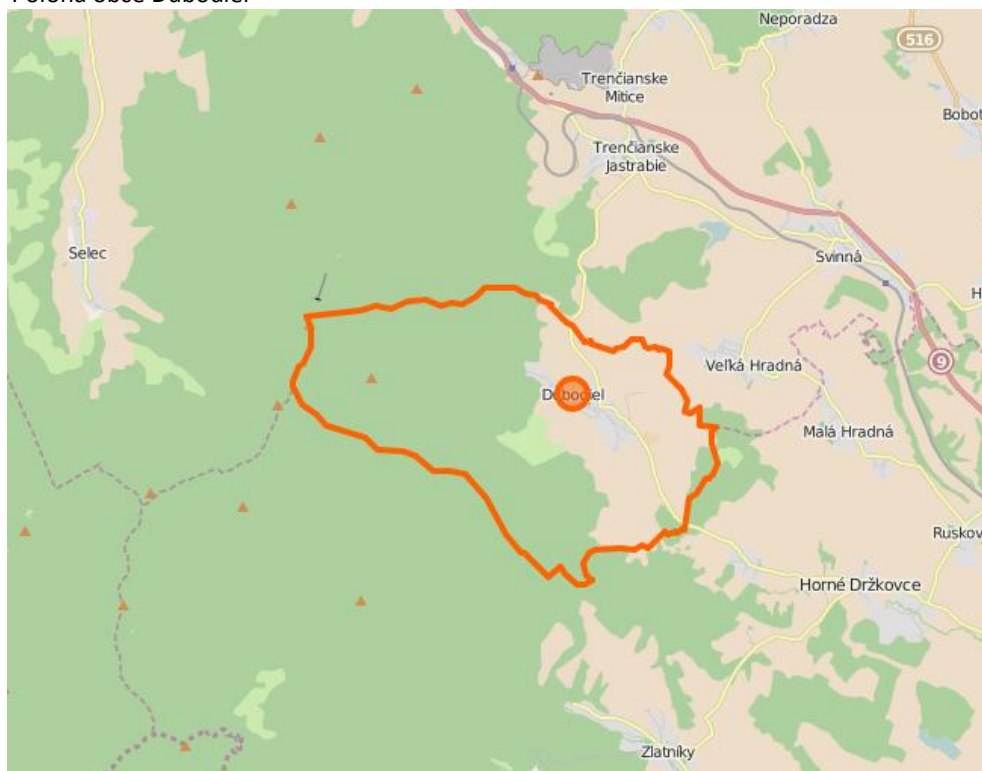
Erb obce Dubodiel tvorí košatý dub vložený do neskorogotického štítu. Štít je dole zaguľatený. Dub je strieborný so zlatým lístím a striebornými žalúďmi. Pole štítu je červené a hviezdy na erbe sú zlaté. Obecná vlajka vychádza z farieb erbu. Pozostáva zo štyroch pozdĺžnych pruhov : biely, červený, žltý, zelený.

Obec patrí z administratívneho hľadiska do územia Trenčianskeho samosprávneho kraja – okresu Trenčín. Katastrálne územie obce má výmeru 2019,92 ha. Intravilán obce je situovaný v severovýchodnej časti katastra. Obec leží na východných svahoch pohoria Považský Inovec. Západnú hranicu katastra tvorí hrebeň tohto pohoria spolu s jeho najvyšším vrchom Inovec (1042 m. n. m.). Východ katastra obce leží v Bánovskej pahorkatine. Východná a juhovýchodná hranica obce tvoria hranicu okresov Trenčín a Bánovce nad Bebravou. Územie obce je kopcovité, mimo zastavané územie prevládajú lesy (61,76%) cca 1/3 územia tvorí poľnohospodárska pôda. Na území obce pramení, respektíve preteká ním viacero potokov patriacich do povodia Bebravy, ktorá sa vlieva do rieky Nitra.

Územie obce Dubodiel hraničí s obcami: Zlatníky (juh, juhozápad), Selec (západ), Trenčianske Jastrabie (sever), Veľká Hradná (severovýchod), Malá Hradná (východ), Čuklasovce a Cimenná (juhovýchod).

Poloha obce Dubodiel

Zdroj: openstreetmap.org

1.1 História obce

Územie, na ktorom sa nachádza obec Dubodiel bolo osídlené už v prehistorickom období. Prvé stopy prehistorického osídlenia územia farnosti Malá Hradná naznačuje nález neolitickej kultúry. V obciach Ruskovce, Dubodiel a Veľká Hradná prebiehal archeologický výskum stredovekých hradieb, ktoré sa tam zachovali. Lokalitu Hradisko je možno pokladať za staršie slovanské osídlenie spred 15. storočia, kam sa datuje aj prvá písomná zmienka o obci Dubodiel. Hradisko bolo kedysi dôležitý komunikačný uzol a slúžilo na stráženie hradskej cesty z Trenčína na Topoľčiansky hrad a cestu cez Považský Inovec na hrad Beckov.

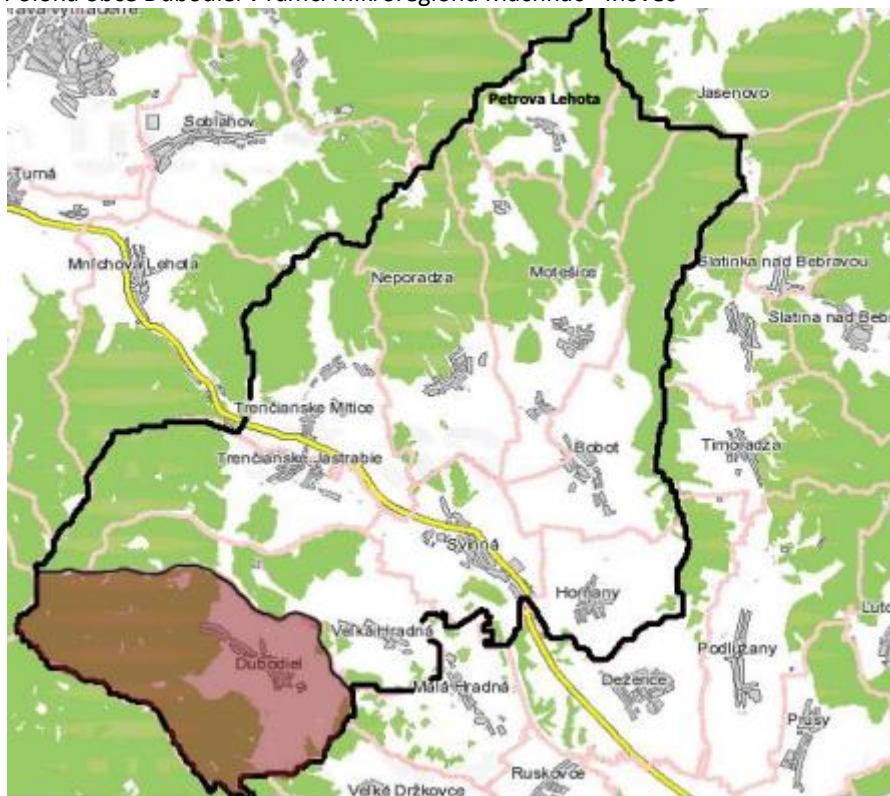
Prví obyvatelia sa venovali kľčovaniu a ťažbe dreva, pretože obec vznikla priamo uprostred dubovej hory. V najstaršom písomnom doklade sa obec spomína ako Delech (1329). Názov obce prešiel historicky rôznymi zmenami, až sa v roku 1927 ustálil na názve Dubodiel. Začiatkom 13. storočia sa začala v oblasti Považského Inovca ťažba železnej rudy.

V obci Dubodiel bolo v 17. storočí rozvinuté hrnčiarstvo, ktoré vyrábalo pálenú keramiku pre potreby panskej kuchyne. Poľovníctvo bolo vďaka polohe obce taktiež jedným z bežných povolání obyvateľov obce. V 18. storočí bol v obci vybudovaný pivovar. Budova pivovaru a krčmy bola postavená z nepálenej tehly. V súčasnosti sa nezachovali žiadne časti budovy pivovaru.

1.2 Partnerstvo

Obec je členom Združenia obcí Mikroregión Machnáč – Inovec. Mikroregión je vymedzený hranicami obcí (v abecednom poradí) Bobot, Dubodiel, Horňany, Motešice, Neporadza, Petrova Lehota, Svinná, Trenčianske Jastrabie, Trenčianske Mitice, Veľká Hradná.

Poloha obce Dubodiel v rámci mikroregiónu Machnáč - Inovec

Zástupcovia obcí Dubodiel a Prakšice (ČR) naviazali kontakt v roku 2014. Táto iniciatíva vyvrcholila podpisom Zmluvy o partnerstve.

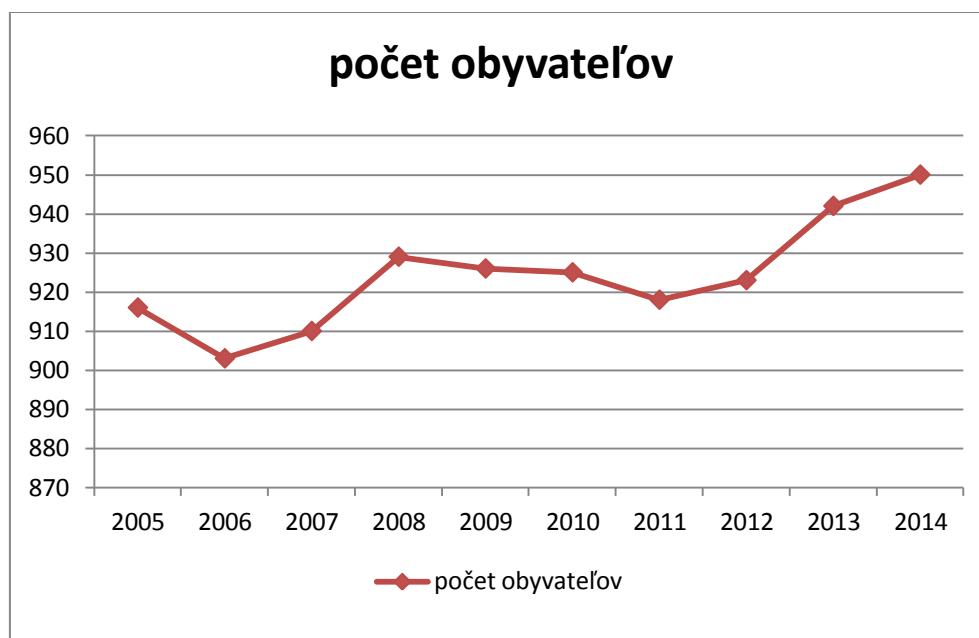
2. Demografia a trh práce

2.1 Vývoj počtu obyvateľov

K 31.12.2014 žilo v obci 950 obyvateľov, z toho 472 mužov a 478 žien. O vývoji počtu obyvateľov od roku 2005 do roku 2014 poskytuje obraz nasledovná tabuľka a graf.

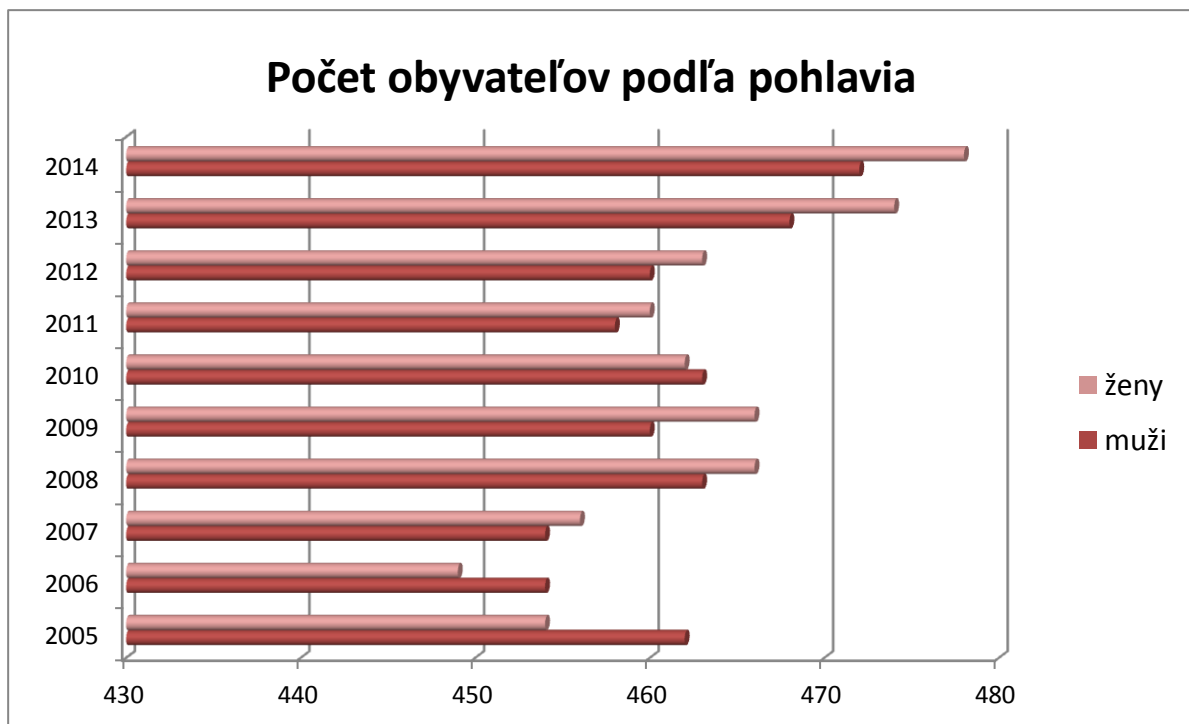
rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet obyvateľov	916	903	910	929	926	925	918	923	942	950
medziročná zmena		-1,42%	0,78%	2,09%	-0,32%	-0,11%	-0,76%	0,54%	2,06%	0,85%

Zdroj: ŠÚ SR

Počet obyvateľov v obci má za posledných desať rokov strednodobo rastúci trend. Počet obyvateľov sa od roku 2005 do roku 2014 zvýšil o takmer 4 %. Rastúci trend počtu obyvateľov v obci Dubodiel bol narušený v období rokov 2008-2011, kedy počet obyvateľov každoročne klesal s medziročným rozdielom do 1 %. Od roku 2011 začal počet obyvateľov opäť rásť, pričom v porovnaní s rokom 2014 narástol o 3,5 %. V súčasnosti má teda vývoj počtu obyvateľov obce Dubodiel rastúci trend, čo predstavuje silný potenciál do budúceho rozvoja obce a jeho infraštruktúry.

Z nasledujúceho grafu je zrejmé, že sa podiel medzi počtom mužov a žien od roku 2005 menil a v roku 2014 bol počet mužov o 6 obyvateľov nižší ako počet žien.

Faktorom pôsobiacim na vývoj počtu obyvateľov obce za posledných desať rokov je taktiež ukazovateľ „prirodzená výmena a migrácia“.

Prirodzená výmena a migrácia v obci

	Narodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok/úbytok	Prisťahovaní	Vystáňovaní	Prírastok/úbytok sťahovaním	Celkový prírastok/úbytok
2005	4	13	-9	10	7	3	-6
2006	4	11	-7	7	13	-6	-13
2007	5	10	-5	15	3	12	7
2008	9	10	-1	23	3	20	19
2009	6	6	0	12	15	-3	-3
2010	5	9	-4	9	6	3	-1
2011	13	13	0	19	14	5	5
2012	9	8	1	9	5	4	5
2013	9	8	1	22	4	18	19
2014	5	7	-2	19	9	10	8
Spolu	69	95	-26	145	79	66	40

Zdroj: ŠÚ SR

Vývoj ukazovateľa je z hľadiska vývoja počtu obyvateľov pozitívny. Medziročné úbytky obyvateľov spôsobené prevažne vyššou mierou úmrtnosti ako pôrodnosti v obci nemali na celkový vývoj negatívny dopad. Negatívny prirodzený úbytok v obci vyrovnával veľmi pozitívny trend migrácie. Od roku 2005 sa z hľadiska migrácie počet obyvateľov prevažne

zvyšoval, pričom za jednotlivé roky počet prisťahovaných niekoľkonásobne prevyšoval počet vystáhaných.

2.2 Veková štruktúra obyvateľstva

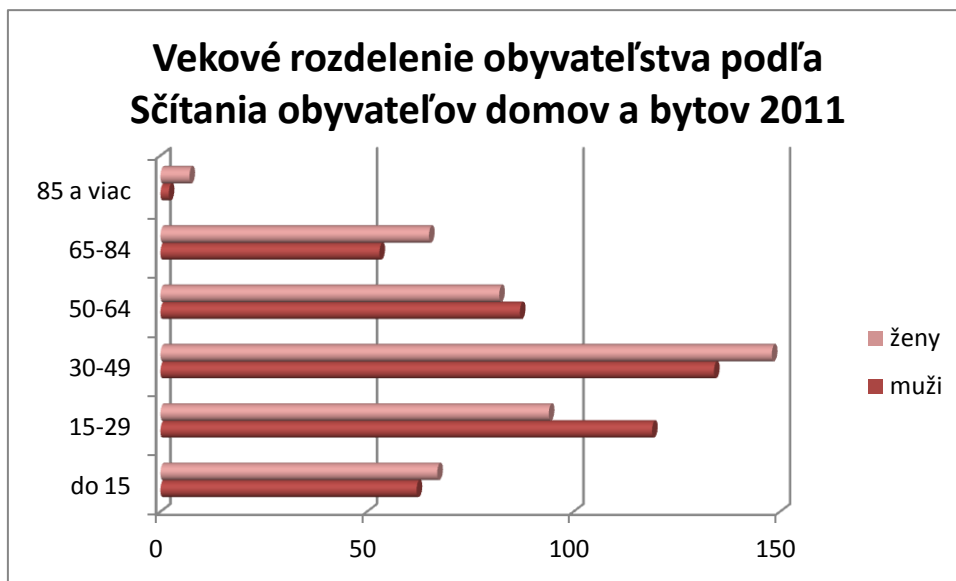
Veková štruktúra obyvateľstva obce

Rok	Počet obyvateľov	predproduktívny vek		produktívny vek		poproduktívny vek		Index starnutia
		počet	%	počet	%	počet	%	
2005	916	161	17,58%	551	60,15%	204	22,27%	126,7
2006	903	145	16,06%	555	61,46%	203	22,48%	140,0
2007	910	134	14,73%	570	62,64%	206	22,64%	153,7
2008	929	135	14,53%	585	62,97%	209	22,50%	154,8
2009	926	122	13,17%	590	63,71%	214	23,11%	175,4
2010	925	114	12,32%	596	64,43%	215	23,24%	188,6
2011	918	126	13,73%	659	71,79%	133	14,49%	105,5
2012	923	122	13,22%	661	71,61%	140	15,17%	114,7
2013	942	128	13,59%	671	71,23%	143	15,18%	111,7
2014	950	123	12,95%	677	71,26%	150	15,79%	121,9

Zdroj: ŠÚ SR

Na disproporciu medzi podielom obyvateľstva v predproduktívnom a poproduktívnom veku poukazuje index starnutia, čo je pomer osôb v poproduktívnom veku (65+) k počtu osôb v predproduktívnom veku (do 15r.) násobený 100. Pri hodnote väčšej ako 100 možno hovoriť o regresívnom, pri hodnote menšej ako 100 o progresívnom vekovom zložení obyvateľstva.

Veková štruktúra obyvateľstva obce Dubodiel bola do roku 2010 regresívna – počet obyvateľov v predproduktívnom veku klesal, kým počet obyvateľov v poproduktívnom veku mal tendenciu rásť. Po roku 2010 počet v poproduktívnom veku značne poklesol. V roku 2010 tvorili obyvatelia v poproduktívnom veku 23,24 % celkového počtu obyvateľov, v roku 2011 to bolo už len 14,49 %. Tento pokles bol spôsobený zmenou štatistického vykazovania. Do roku 2010 boli v poproduktívnom veku muži vo veku 60 rokov a viac a ženy vo veku 55 rokov a viac. Od roku 2011 sú za obyvateľov v poproduktívnom veku považovaní všetci bez ohľadu na pohlavie vo veku 65 a viac rokov. Toto isté zdôvodnenie platí aj pre pozitívny vývoj indexu starnutia.

Zdroj: ŠÚ SR

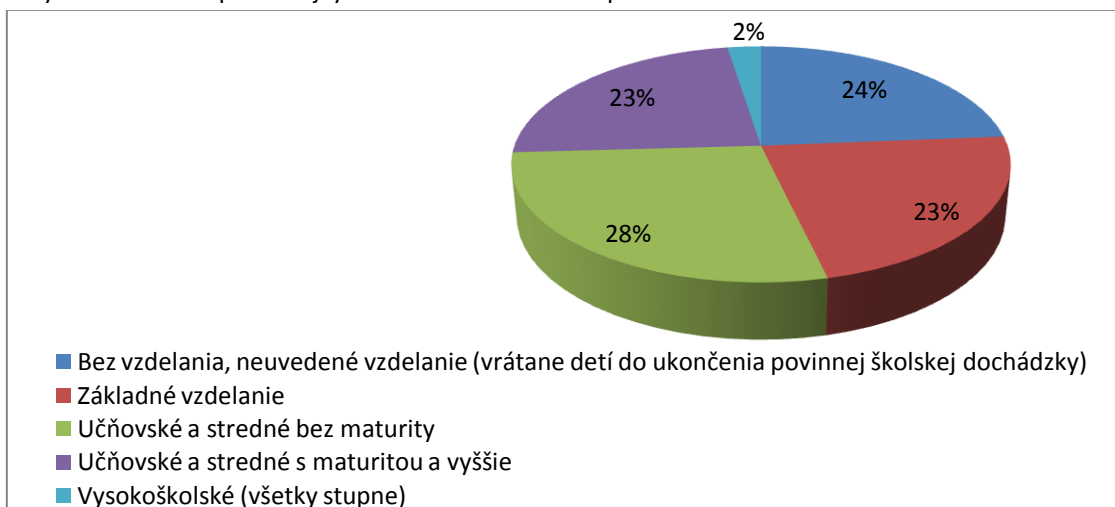
Podľa sčítania bytov a domov v roku 2011 bola v obci Dubodiel najpočetnejšia skupina obyvateľov v kategórii 35-39 rokov. Druhú najpočetnejšiu skupinu tvorí kategória 15-19 rokov, čo predstavuje pozitívny vplyv do budúcnosti.

Obec Dubodiel má zo strednodobého hľadiska regresívne zloženie obyvateľstva, čo predstavuje bežnú situáciu obcí v súčasnosti. Negatívnym javom vo vývoji je rastúci podiel regresívnosti zloženia obyvateľstva, čím sa znižuje potenciál obce v rámci hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

2.3 Vzdelanostná úroveň obyvateľstva

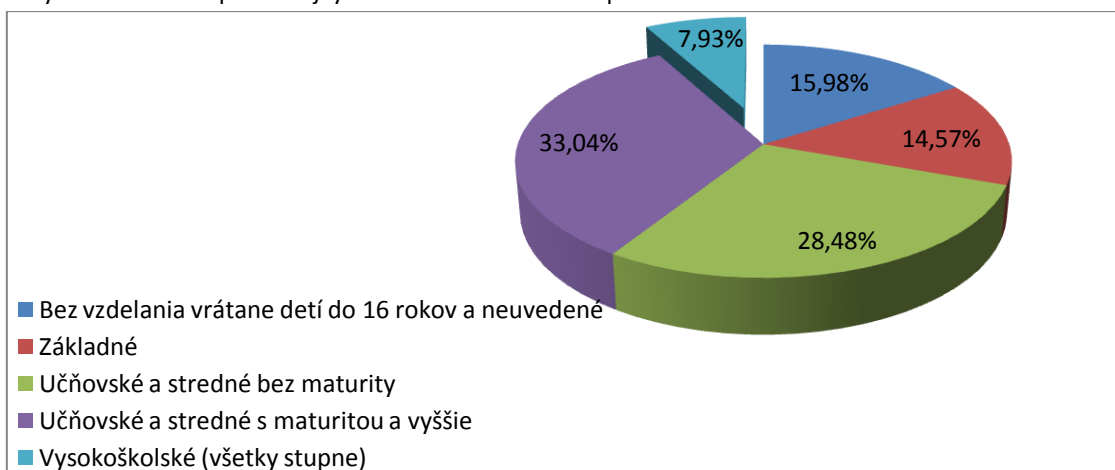
Ukazovateľ vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva predstavuje ďalší významný faktor ovplyvňujúci regionálny rozvoj a rozvoj obce. Je predpokladom zvyšovania úrovne života obyvateľov obce, ako aj potenciál zníženia nezamestnanosti obyvateľov, resp. uplatnenia obyvateľstva na trhu práce, prípadne zamestnávanie obyvateľov v obci.

Obyvateľstvo obce podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania v r. 2001

Zdroj: ŠÚ SR

Obyvateľstvo obce podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania v r. 2011

Zdroj: ŠÚ SR

V období medzi sčítaniami obyvateľov, domov a bytov v rokoch 2001 a 2011 sa vzdelanostná úroveň obyvateľov obce zvýšila. V súčasnosti predstavuje najväčšiu časť obyvateľstvo s učňovským a stredným vzdelaním s maturitou (33%). Na grafoch je vidieť zmena štruktúry vzdelania obyvateľstva, pričom v roku 2001 dosahovala najväčšia časť obyvateľov obce Dubodiel učňovské a stredné vzdelanie bez maturity. Počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním sa v obci od roku 2001 zvýšil, svojou takmer 8 % hodnotou v roku 2011 dosahuje podpriemerný stav vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov v rámci Trenčianskeho kraja (12,5 %).

Porovnanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov s priemerom TSK a okresu TN v r. 2011

	Bez vzdelania vrátane detí do 16 rokov a neuvedené	Základné	Učňovské a stredné bez maturity	Učňovské a stredné s maturitou a vyššie	Vysokoškolské (všetky stupne)
Trenčiansky kraj	76 829 12,93%	97 993 16,49%	160 043 26,93%	185 133 31,15%	74 330 12,51%
Okres Trenčín	21 173 18,72%	12 562 11,11%	27 876 24,64%	34 326 30,35%	17 178 15,19%
Dubodiel	147 15,98%	134 14,57%	262 28,48%	304 33,04%	73 7,93%

Zdroj: ŠÚ SR

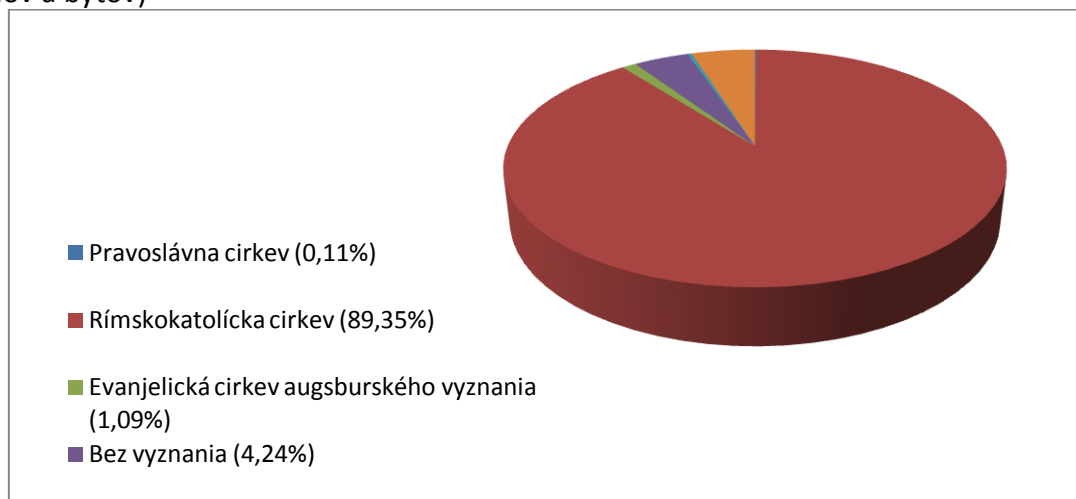
Napriek tomu, že vzdelanostná úroveň obyvateľstva sa za posledné roky značne zvýšila, v porovnaní s väčšími územnými jednotkami je nižšia.

2.4 Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania

K náboženskému vyznaniu rímsko-katolíckeho vierovyznania sa v obci Dubodiel v roku 2011 hlásilo 89,35 % obyvateľov. K Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania sa prihlásilo 1,09 % obyvateľov. Bez náboženského vyznania bolo 39 obyvateľov, čo predstavuje 4,24 %

obyvateľov obce. Pomerne veľkú časť obce sa nepodarilo identifikovať až 45 obyvateľov, čo predstavuje 4,89 %.

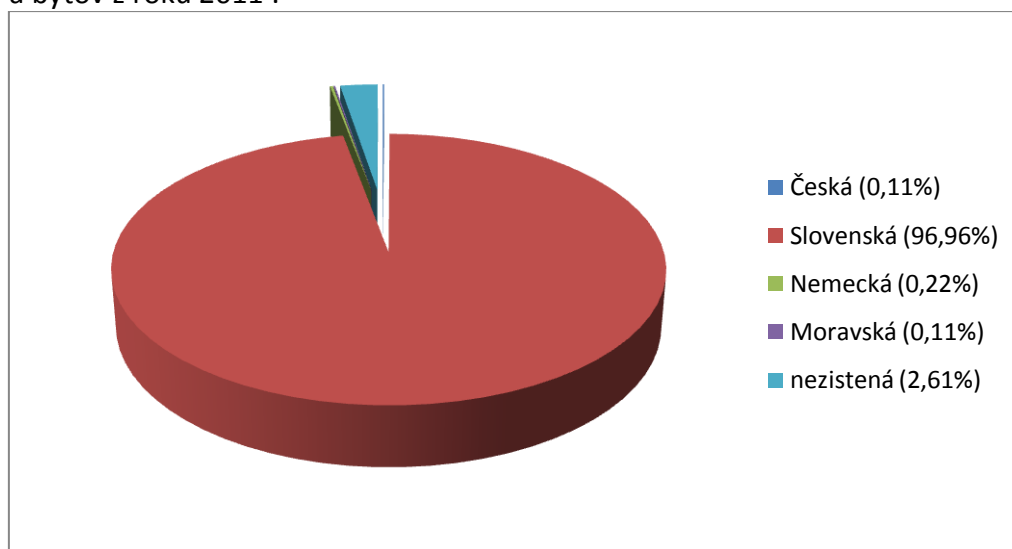
Rozdelenie obyvateľstva podľa náboženského vyznania v roku 2011 (Sčítanie obyvateľov domov a bytov)

Zdroj: ŠÚ SR

2.5 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Rozdelenie obyvateľov obce Dubodiel na základe národnosti podľa Sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2011 :

Zdroj: ŠÚ SR

V roku 2011 žilo na území obce Dubodiel takmer 97 % obyvateľov slovenskej národnosti. Nepodarilo sa zistiť národnosť u 24 osôb, čo predstavuje 2,61%. Ostatné národnosti tvoria v obci len zanedbateľné percento.

2.6 Ekonomická aktivita

Ekonomická aktivita obyvateľstva predstavuje základný faktor rastu kvality životných podmienok a úrovne života obyvateľov. Ovplyvňuje hospodársky a sociálny rozvoj nielen obce, ale aj regiónu a krajiny samotnej.

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Dubodiel				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	14	4	18	15
Lesníctvo a ťažba dreva	8	0	8	8
Iná ťažba a dobývanie	2	0	2	2
Výroba potravín	4	4	8	7
Výroba nápojov	9	1	10	7
Výroba textilu	3	11	14	12
Výroba odevov	1	13	14	14
Výroba kože a kožených výrobkov	3	1	4	4
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	2	0	2	2
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	1	0	1	0
Výroba chemikálií a chemických produktov	0	1	1	0
Výroba výrobkov z gumy a plastu	1	2	3	2
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	3	0	3	3
Výroba a spracovanie kovov	2	0	2	2
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	11	3	14	10
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	0	2	2	2
Výroba elektrických zariadení	3	4	7	7
Výroba strojov a zariadení i. n.	18	0	18	15
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	7	10	17	15
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	3	1	4	4
Výroba nábytku	3	2	5	4
Iná výroba	0	4	4	2
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	6	0	6	6
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	4	3	7	7
Zber, úprava a dodávka vody	0	1	1	1
Výstavba budov	14	1	15	13
Inžinierske stavby	5	1	6	5
Špecializované stavebné práce	14	2	16	13
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	13	3	16	15
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	8	8	16	13

Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	6	24	30	25
Pozemná doprava a doprava potrubím	9	3	12	12
Skladové a pomocné činnosti v doprave	8	0	8	7
Poštové služby a služby kuriérov	1	4	5	5
Ubytovanie	0	1	1	1
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	4	5	9	7
Informačné služby	1	0	1	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	2	4	6	6
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	0	1	1	1
Právne a účtovnícke činnosti	1	3	4	3
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	1	1	2	1
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	2	2	4	3
Reklama a prieskum trhu	0	1	1	1
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	0	1	1	1
Prenájom a lízing	1	1	2	1
Sprostredkovanie práce	1	2	3	3
Bezpečnostné a pátracie služby	4	1	5	5
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	0	3	3	2
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	0	1	1
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	16	23	39	34
Vzdelávanie	13	13	26	22
Zdravotníctvo	7	8	15	14
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	1	5	6	5
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	0	1	1	1
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	0	1	1	1
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	1	0	1	1
Ostatné osobné služby	1	4	5	5
Zamestnávateľ v zahraničí	1	2	3	2
Nezistené	14	5	19	12
Spolu	258	201	459	393

V roku 2011 bolo ekonomicky aktívnych 49,89 % obyvateľov obce, čo je v porovnaní s rokom 2001, kedy bola hodnota tohto ukazovateľa 46,76 % pozitívna zmena. Zo všetkých ekonomicky aktívnych obyvateľov obce dochádza do zamestnania mimo miesta bydliska 393 obyvateľov, čo je takmer 86 %.

Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na celkovom počte obyvateľov v porovnaní s vyššími územnými jednotkami mierne presahuje priemer.

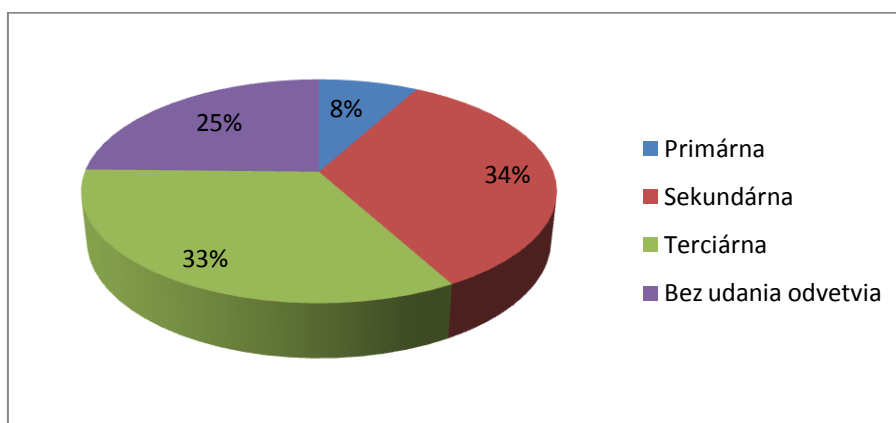
Porovnanie podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva na celkovom počte v r. 2011

	Počet obyvateľov	Ekonomicky aktívni obyvratelia	% ekonomicky aktívnych z celkového počtu
Trenčiansky kraj	594 328	292 588	49,23%
Okres Trenčín	113 115	55 414	48,99%
Dubodiel	920	459	49,89%

Zdroj: ŠÚ SR

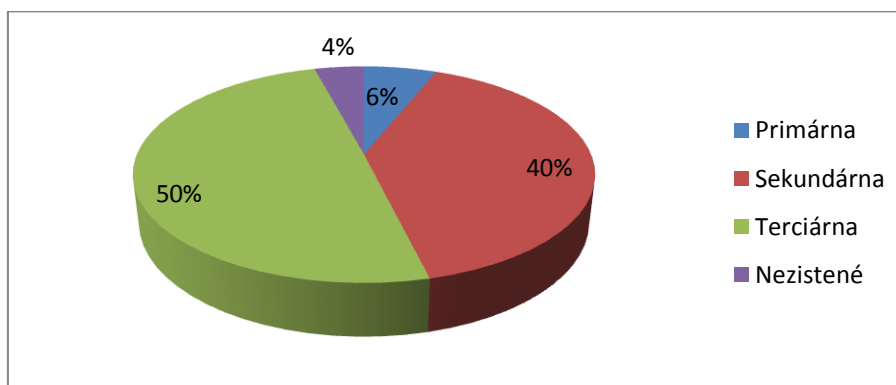
Zmeny v hospodárstve sa prejavujú poklesom zamestnanosti v poľnohospodárstve, priemysle a predovšetkým v posledných pár rokoch rozvojom zamestnanosti v sektore služieb. Tento trend je zjavný aj v obci Dubodiel. V roku 2001 pracovalo v poľnohospodárstve a prvovýrobe 8 % ekonomicky aktívnych obyvateľov, v roku 2011 sa ich tejto sfére venovalo 6 %. Úbytok podielu obyvateľstva pracujúceho v priemysle predstavoval 6 percentuálnych bodov. Nárast zamestnanosti vo sfére služieb bol v r. 2011 oproti r. 2001 bol takmer o jednu pätinu.

Zamestnanosť ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce vo sférach hospodárstva v roku 2001

Zdroj: ŠÚ SR

Zamestnanosť ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce vo sférach hospodárstva v roku 2011

Zdroj: ŠÚ SR

2.7 Nezamestnanosť

Zamestnanosť, resp. nezamestnanosť je jedným zo sprievodných javov trhovej ekonomiky a stále viac sa stáva ekonomickým a sociálnym problémom regiónov. Zmeny v slovenskej ekonomike sa vo všeobecnosti prejavujú poklesom zamestnanosti. Vysoká nezamestnanosť má za následok pokles životnej úrovne obyvateľov a vzniká tlak na lacnú pracovnú silu. Postupne rastie počet pracovných miest v sektore služieb. Ani vzdelanostná úroveň, či vek nemajú pri zamestnanosti výraznejší vplyv.

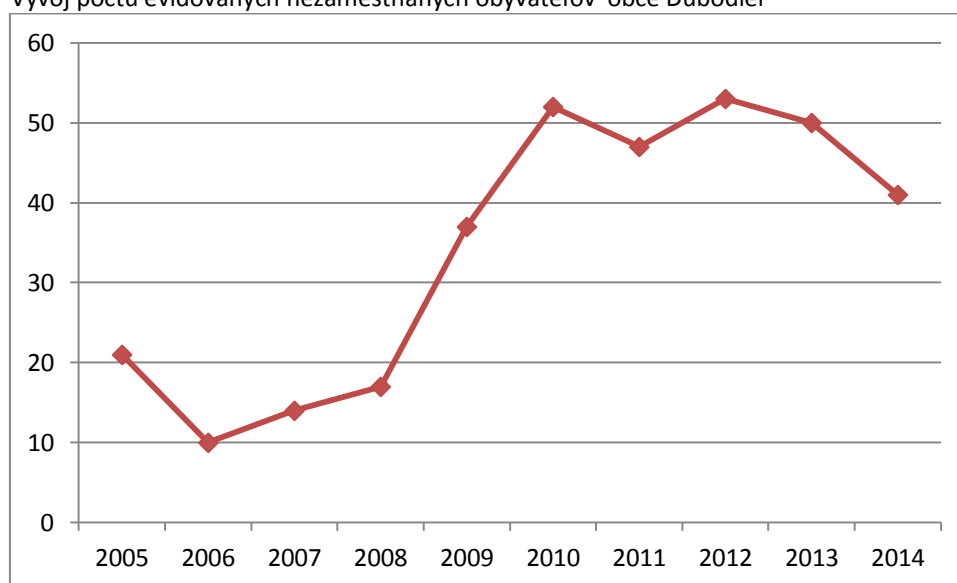
Pre nesledovanie údajov o disponibilnej pracovnej sile na úrovni obcí za jednotlivé roky nie je možné vyčíslieť mieru nezamestnanosti v percentuálnom vyjadrení. O vývoji poskytuje dostatočný obraz sledovanie pomocou absolútnych čísel.

Počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov obce Dubodiel

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet evidovaných nezamestnaných	21	10	14	17	37	52	47	53	50	41

Zdroj: ŠÚ SR

Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných obyvateľov obce Dubodiel

Zdroj: ŠÚ SR

Vývoj počtu evidovaných žiadateľov o zamestnanie má zo strednodobého hľadiska stúpajúci trend. Od roku 2005 do roku 2014 obec Dubodiel zaznamenala rast evidovaných uchádzačov o zamestnanie o 95 %. Najväčší nárast počtu nezamestnaných nastal od roku 2008 po rok 2010, kedy bol priemerný medziročný nárast o 80 %. V roku 2012 dosiahla nezamestnanosť v obci vrchol za posledných desať rokov a od tohto roku nastúpil postupne klesajúci trend počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie.

3. Krajina a životné prostredie

3.1 Geomorfologické členenie územia

Geomorfologické členenie územia predstavuje priestorové rozloženie geomorfologických jednotiek rôznej taxonomickej úrovne.

Sústava: Alpsko – himalájska

Podsústava: Karpaty

Provincia: Západné Karpaty

Subprovincia: Vnútorne Západné Karpaty

Oblasť: Fatransko – tatranská

Celok: Považský Inovec

Oddiel: Krahulčie vrchy, Vysoký Inovec, Nízky Inovec, Inovecké predhorie

3.2 Geologická stavba územia

Územie leží v severozápadnej časti Nitrianskej sprašovej pahorkatiny na rozhraní Považského Inovca a Bánovskej pahorkatiny. Nadmorská výška v katastrálnom území sa pohybuje od 200 m. n. m. po 1042 m. n. m.. Stred obce leží v nadmorskej výške 321 m. n. m..

Územie obce bola pôvodne rovina. V štvrtohorách intenzívna erózia Považského Inovca viedla k jeho značnému zníženiu a k zmene reliéfu. V dôsledku povodní bol tento materiál povynášaný na podhorskú rovinu a vulkanická činnosť sformovala charakter Považského Inovca s rulovým podložím. Na úpätí katastrálneho územia Dubodiela sú zastúpené horniny prevažne vápencové skalice a mladšie horniny v ktorých sa nachádzajú tufy, tufitické pieskovce a zlepenec miocénu, ktoré poskytujú dôkaz o sopečnej činnosti v období neogénu. Typickými vápencovými kužeľmi v Dubodiele sú Hradište, Peťkech skalka, Judinych skalka, Vinohrádek a Tri skalice.

3.3 Klimatické pomery

Vzhľadom na nerovnosť terénu a značné rozdiely v nadmorskej výške v rámci katastra môžeme vyčleniť v území mierne teplú a mierne vlhkú oblasť (nižšie južné polohy), s priemernou ročnou teplotou okolo 8 °C a priemerným ročným množstvom zrážok pod 700 mm. Vyššia, zalesnená časť územia nad 500 m. n. m. patrí do mierne chladnej a mierne vlhkej klimatickej oblasti, s priemernou ročnou teplotou okolo 7 °C a priemerným ročným množstvom zrážok nad 700 mm. Na území prevládajú severozápadné vetry.

3.4 Ovzdušie

Stav a znečistenie ovzdušia sa stáva vzhľadom na svoj negatívny vplyv na zdravie obyvateľstva, flóru (najmä lesné ekosystémy), faunu, kvalitu vody a pôdy aktuálnym problémom.

Ovzdušie obce možno považovať za oblasť so slabým znečistením. Na zhoršovaní kvality ovzdušia k. ú. obce sa podieľa predovšetkým diaľkový prenos škodlivín, doprava a lokálne vykurovanie tuhým palivom.

3.5 Podzemné a povrchové vody

Všetky potoky z katastrálneho územia patria do povodia Bebravy, respektíve Nitry. Na juhozápadnej strane od Dubodiela v hornej časti Zvaliveckej doliny preteká hraničný potok Zvalivecký potok - Livina. V tejto časti je najvýdatnejším vodným tokom – nevysychá ani počas trvalého sucha v letných mesiacoch. Vrbovský potok nemá žiadne výdatné pramene, preto počas dlhotrvajúceho sucha v letných mesiacoch vysychá. Po celej svojej dĺžke je „čistou panenskou“ vodou. Bratinovský potok vyviera v Jedľovej, po pribratí ďalších prameňov je v chotárnej časti Pod Dielami stiahnutý pozemnými drenážami a Na Blate vteká do Inoveckého potoka. Potok Bratinovec je pozdĺž celého toku horským prameňom bez znečistenia. Dubodielsky – Inovecký potok vyviera pod Inovcom na Močiaroch. Jeho koryto napájajú pramene: Tri studničky na Jarabinách, na Mazúrovej lúke, z Hrachovej Skalice a ostatné menšie pramene. Hradniansky potok ohraničuje územie obce zo severnej strany a Kalný potok tvorí prirodzenú hranicu s katastrálnym územím Veľká Hradná.

Podzemná voda je na území obce zastúpená vo forme prameňov. Z výskumu vykonaného v roku 1999 boli na území zaregistrované tieto pramene:

1. Prameň PATROVEC V ZÁDVORÍ – register: TE – 12, nachádza sa asi 2 km severozápadne od obce v koryte Hradnianskeho potoka, prameň je zachytený a upravený, výdatnosť prameňa je 6l/min., ČSN 86 8000: prírodná uhličitá voda, studená (okolo 9 °C), hypotonická.
2. Prameň V SMREČINE – register TE – 72, prameň zanikol.

3.6 Pôda

Zo širokej škály pôdných genetických predstaviteľov sa v území vyskytujú tieto:

- hnedé pôdy nasýtené na plošinatých predhorách (najnižšie polohy) Považského Inovca; najčastejšie na nekarbonátových horninách,
- rendziny na karbonatickom substráte vrchovín a nízkych hornatín Považského Inovca,
- hnedé pôdy nenasýtené na kryštalickom substráte hornatín a plošín Považského Inovca,
- rendziny na karbonatickom substráte vrchovín a nízkych hornatín Strážovských vrchov,
- nívné pôdy pozdĺž vodných tokov.

Údaje o pôdnom fonde v katastrálnom území obce Dubodiel:

Celková výmera m ²	ZÚO	mimo ZÚO	Orná pôda	Chmeľnice	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	Trv.tráv. porasty	Poľnohospo- dárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvorie	Ostatné plochy
20191054	809855	19381199	4169428	0	0	344332	564	1244575	5758899	13156388	138810	379377	757580
20191054	809855	19381199	4169428	0	0	344332	564	1244575	5758899	13156388	138810	379377	757580

Zdroj : www.katasterportal.sk

Percentuálne zastúpenie z celkovej plochy katastrálneho územia:

- a) zalesnenej plochy: 65,2 %
b) poľnohospodárskej pôdy: 28,5 %

Prevládajúcim pôdnym typom na území obce je stredoeurópska hnedozem. Je to hnedozem, na ktorej pôvodne rástli listnaté, najmä dubové lesy. Poľnohospodárska pôda je rozšírená na podzolovej pôde nižšej bonity.

Obec patrí do oblasti typu zemiakarsko – ovseného, prevažne sa pestujú obilniny, repka a krmoviny.

3.7 Chránené územia prírody

Do katastrálneho územia obce zasahuje PR Považský Inovec. Ide o kopcovité územie zalesnené s prevahou buka, javora, jaseňa, lipy a v nižších polohách duba. Uprostred lesov sa nachádzajú lúky. Južné a západné okraje tvoria obrábané polia. Územie je významné z hľadiska hniezdenia niektorých lesných dravcov a vtáctva lúk (orol kráľovský, chrapkáč poľný) – Vaškova dolina.

3.8 Lesy - Súčasná štruktúra využitia lesného pôdneho fondu

Lesné ekosystémy predstavujú jedno z najstabilnejších spoločenstiev v krajine. Čím sú prirodzenejšie (drevinová skladba, krovitý a bylinný podrast), tým je ich ekostabilizačná hodnota vyššia.

Lesy sa na základe prevažujúcej funkcie členia na:

- a) Hospodárske lesy – prvoradou funkciou týchto lesov je funkcia produkčná. Rozumie sa tým využívanie lesa k získavaniu materiálnych hodnôt, najmä drevnej hmoty pri zachovaní trvalej produkcie, funkčnej stability a čo najvyššej hospodárnosti. Toto využívanie musí byť v súlade s prírodnými podmienkami, tak aby nedošlo k narušeniu ekologickej stability na danom území.
- b) Ochranné lesy – prevažuje v nich ekologická funkcia nad hospodársko – produkčnou. Vzhľadom na pozitívny vplyv lesa na pôdu, vodu, vzduch, najvýznamnejšou funkciou lesa je protierózna. Poškodenie pôd vodnou eróziou sa vyskytuje najmä na starších holinách, plytkých pôdach, kamenitých, vysychavých, ľahšie erodovateľných a nepriaznivých stanovištiach, stržiach, hrebeňoch, roklinách a pod..
- c) Lesy osobitného určenia – prvoradou funkciou je funkcia spoločenská. Predstavuje využívanie lesa ako súčasť životného prostredia človeka, predovšetkým v prospech ľudského zdravia a na uspokojovanie potrieb spoločnosti (kúpele, rekreácia, vodohospodárstvo, poľovníctvo, ochrana prírody,...).

Pre potreby lesníckeho, hospodárskeho a úpravníckeho plánovania boli na základe typologického prieskumu vytvorené súborné jednotky aplikovanej typológie, tzv. hospodárske súbory lesných typov (HSLT). HSLT združujú lesné typy s rámcovo zhodnými prírodnými a produkčnými podmienkami. Boli vytvorené na základe rozboru prírodných podmienok a neodrážajú spravidla súčasný stav lesa.

Lesné porasty v lesnom pôdnom fonde zaberajú rozlohu 1315,6 ha. V k.ú. obce sa nachádzajú tieto hospodárske súbory lesných typov (HSLT):

201 Extrémne vápencové bukové dúbravy – ochranná funkcia

204 Extrémne kyslé bukové dúbravy – ochranná funkcia

208 Sprašové bukové dúbravy – hospodárska funkcia

209 Suché bukové dúbravy – hospodárska funkcia

211 Živné bukové dúbravy – hospodárska funkcia

302 Svieže vápencové dubové bučiny – hospodárska funkcia

304 Extrémne kyslé dubové bučiny – ochranná funkcia

305 Kyslé dubové bučiny – hospodárska funkcia

310 Svieže dubové bučiny – hospodárska funkcia

311 Živné dubové bučiny – hospodárska funkcia

323 Jaseňové jelšiny – hospodárska funkcia

395 Extrémne kyslé dubové bučiny – ochranného rázu

404 Extrémne kyslé bučiny – ochranná funkcia

405 Kyslé bučiny – hospodárska funkcia

410 Svieže bučiny – hospodárska funkcia

411 Živné bučiny – hospodárska funkcia

416 Kamenité bučiny s lipou – hospodárska funkcia

496 Kamenité bučiny s lipou – ochranného rázu

3.9 Flóra a fauna

3.9.1 Flóra

3.9.1.1 Potenciálna prirodzená vegetácia

Geobotanické členenie predstavuje rozmiestnenie klimaxových rastlinných spoločenstiev, je teda vyjadrením potenciálnej štruktúry krajiny (predstavuje vegetáciu, ktorá by sa na danom území vyvinula, keby na krajinu nepôsobil človek). Porovnaním rekonštruovaných jednotiek vegetácie so súčasným stavom získavame informáciu o neexistujúcich alebo ohrozených spoločenstvách ako aj o spoločenstvách, ktoré budú východiskové pre návrh nových biocentier a biokoridorov.

Na území Mikroregiónu Machnáč – Inovec sa nachádzajú tieto jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

Lužné lesy nízinné (U) – Do jednotky patria vlhkomilné a čiastočne mezofilné lesy rastúce na aluviálnych naplaveninách pozdĺž vodných tokov alebo v blízkosti prirodzených vodných nádrží. Sú to zväčša spoločenstvá jaseňovo – brestových lesov patriace do podzväzu Ulmenion. Sú rozšírené na alúviách väčších riek, avšak viažu sa na vyššie a relatívne suchšie polohy údolných nív najmä v nížinách a teplejších oblastiach pahorkatín (do 300 m n.m.).

Vegetácia má bujný vzrast, lebo zásoby prístupných živín sú pomerne veľké a kvalitné, čo súvisí s periodicky sa opakujúcou sedimentáciou riečnych splavenín počas záplav, čím sa horné vrstvy pôdy obohacujú jemným povodňovým kalom bohatým na minerálne a organické látky. Na základe rozdielneho druhového zloženia drevín, bylinného podrastu

a odlišných ekologických podmienok sa nížinné lužné lesy na Slovensku rozlišujú a zaraďujú do dvoch asociácií:

- a) *Ostricovo – jaseňové porasty* sú rozšírené na najvlhších stanovištiach. Dominantnou drevinou (okrem tvrdých lužných drevín) v nich je jaseň úzkolistý panónsky, ktorý na zamokrených pôdach nahrádza vrba krehká a biela. Bylinnú vrstvu tvoria najmä výbežkaté ostrice: ostrica ostrá, ostrica pobrežná, ostrica pľuzgierkatá, ostrica predĺžená.
- b) *Panónske tvrdé luhy* – tvoria jadro nížinných lužných lesov na Slovensku, ktoré sú rozšírené väčšinou mimo zónu intenzívnych periodických záplav. V stromovom poschodí okrem tvrdých lužných drevín (jaseň úzkolistý panónsky, dub letný, brest hrabolitý, jaseň štíhly, javor poľný, čremcha strapcovitá majú najväčšie zastúpenie topole. Z bylín sú to najmä eutrofné druhy subhygrofilné a mezofilné, ako: mrvica lesná, čarovník parížsky, blyskáč jarný, kuklík mestský, kostrava obrovská, krivec žltý, kozonoha hostcová, štiav krvavý, pýr psí, lipkavec marenovitý, ku ktorým často pristupujú druhy dubovo – hrabových a bukových lesov: marinka voňavá, veternica hájna, konvalinka voňavá, ostrica lesná, pľúcnik lekársky, čistec lesný a iné.

Lužné lesy podhorské a horské (AI) – Sú viazané na alúviá potokov, podmäčkané prúdiacou podzemnou vodou alebo často ovplyvňované záplavami. V stromovom poschodí prevláda jelša lepkavá a vrba krehká, primiešané sú javor horský, čremcha strapcovitá, jaseň štíhly. V krovinnom poschodí sa okrem týchto druhov vyskytujú najmä vrba purpurová a niektoré ďalšie druhy vrb, menej bývajú zastúpené ostružina malinová, zemolez obyčajný, kalina obyčajná a jarabina vtáčia. V bylinnom poschodí prevládajú hygrofilné a nitrofilné druhy. Lužné lesy podhorské a horské boli v území mapované na nivách potokov.

Dubovo - hrabové lesy karpatské (C) – Na úpätí Považského Inovca a Strážovských vrchov v stromovom poschodí prevládajú dub zimný a hrab obyčajný, často sú zastúpené aj javor poľný, lipa malolistá, lipa veľkolistá a čerešňa vtáčia, z krov zemolez obyčajný, svíb krvavý, lieska obyčajná, zob vtáči, hloh jednozemenný, hloh obyčajný.

Dubovo – cerové lesy (Qc) – Najviac zachované v Inoveckom predhorí, sub-kontinentálne, termo-xerofilné lesy duba cerového, duba zimného a duba balkánskeho pahorkatín panónskeho a severobalkánskeho regiónu s výskytom kontinentálneho javora tatárskeho a absenciou typických sub-mediteránnych druhov ako napr. hrab východný a listnatec trnitý. Lesy s výskytom od 250 do 600 (800) m n.m. na rôznych substrátoch ako napr. vápence, andezity, bazalty, spraše, hliny, piesky, atď. na mierne kyslých, obyčajne hlbokých hnedých pôdach.

Bukové lesy vápnomilné (CF) – v Strážovských vrchoch, menej v Nízkom Inovci. Vyskytujú sa v podhorskom a nižšom horskom stupni strmých skalných vápencových svahoch. Prevažujúcou drevinou je buk lesný, zastúpené bývajú aj javor horský, javor mliečny, jedľa biela a lipa malolistá. V krovinnom poschodí sú to aj lieska obyčajná, svíb krvavý, trnka obyčajná, zob vtáči, kalina obyčajná, druhy rodu hloh, skalník, baza čierna. Bylinné poschodie je druhovo bohaté, zložené z vápnomilných druhov a druhov kvetnatých bučín.

Bukové kvetnaté lesy podhorské, Bukové lesy kvetnaté (Fs) – sa nachádzajú bukovom vegetačnom stupni Považského Inovca a v Strážovských vrchoch v súvislom páse vo vyšších polohách. Mezotrofné lesné spoločenstvá s prevahou buka lesného sú v nižších polohách, prevažne na nevápencovom podloží. V stromovom poschodí sú primiešané hrab obyčajný, čerešňa vtáčia, lipa malolistá. Charakteristické je chýbajúce alebo slabo vyvinuté krovinné poschodie.

Lipovo – javorové lesy (At) – Na sutinových strmých svahoch - ide o edaficky podmienené spoločenstvá. V stromovom poschodí sa uplatňujú javor horský, javor mliečny, jaseň štíhly, lipa malolistá, lipa veľkolistá a brest horský. V prirodzených spoločenstvách bývajú primiešané niektoré ďalšie dreviny. Bylinné poschodie je dobre zásobené živinami, prevládajú nitrofilné druhy.

Dubové nátržníkové lesy (Qp) – Dubové lesy na plošinách a miernych sklonoch pahorkatín s príkrovmi sprašových hlín a ílov, ktoré ležia zväčša na neogénnych útvaroch, budovaných štrkmi a piesočnatým materiálom. Rozpätie ich výskytu je od 150 m do 700 m n.m.. Pôdy sú ilimerizované alebo hnedozeme ilimerizované, ťažké, ílovité, mierne kyslé a oglejené povrchovou vodou. Floristicky sú veľmi bohaté. Obohatenie spôsobila aj pastva, lebo zaberajú rovné plochy. Z druhov prevláda dub letný, dub zimný, breza biela. Krovinný podrast tvoria krušina jelšová, lieska obyčajná, rašetliak prečisťujúci, trnka, hloh obyčajný, ruža psia. Bylinný podrast tvoria nátržník biely, pľúcnik Murínov, iskerník mnohofarebný, hrachor čierny, vika kašubská, bukvice lekárska, zvonček kľbkatý, klinček pyšný, veronika obyčajná, mrvica perovitá, ostrica horská, nátržník rovný, vres obyčajný, chlpaňa hájna. Vnikajú sem aj druhy mezofilných listnatých lesov. Druhotné spoločenstvá sú pre tieto lesy typické. Na pastvinách a voľných plochách uprostred lesov prevláda psinček tenučký, miestami psica tuhá alebo vres obyčajný, hojný je púpavec srstnatý a mnohé oligotrofné druhy.

Dubové kyslomilné lesy (Qa) – Vyskytujú sa na rozličných podložiach, ako sú kremence, ruly, žuly, granodiority, ryolity, andezity, amfibolity. V pohorí Považského Inovca sa nachádzajú na kremenných dioritoch a granodioritoch (na kyslom podloží), v nadmorskej výške od 250 m n.m. do 700 m n.m.. Viasu sa na stanovištia s plytkými pôdami typu rankrov, výrazne nenasýtených hnedých pôd alebo hnedých pôd podzolovaných v extrémnych polohách. Sú floristicky chudobné. Vedúcou drevinou je dub žltkastý, vtrúsený je dub mnohoplodý, vo vyšších polohách pristupuje buk lesný, breza bradavičnatá, krovinná vrstva skoro chýba.

Bukové kyslomilné lesy podhorské (LF) – Patria sem floristicky chudobné bukové a dubovo – bukové lesy v podhorskom stupni na minerálne chudobných silikátových kryštalickej horninách a plytkých nenasýtených hnedozemiach až podzolochoch. Ťažisko vertikálneho výskytu týchto lesov je v nadmorskej výške 350 – 750 m n.m.. Dôležitým znakom je prevaha kyslomilných a oligotrofných druhov v synúzii bylín. Geologickým podložím sú kyslé, väčšinou tvrdé a mimoriadne chudobné horniny. Mikrobiálna činnosť je zhoršená, pôdy sú veľmi slabo zásobené dusíkom, sú labilné a rýchlo degradujú. Porasty sú najčastejšie jednoetážové. Krovinné poschodie je chudobné, zastúpené sú: jarabina vtáčia, breza bradavičnatá, vzácnejšie breza plstnatá, zanoväť černejúca a ako prvok dokazujúci stanovištné zmeny často aj borievka obyčajná. Preniká sem aj zemolez obyčajný a druhotne prútnatec metlovitý. V bylinnej synúzii prevládajú kyslomilné, oligotrofné, znášajúce nedostatok vlahy: chlpaňa hájna, metlica krivoľaká, lipnica hájna, smľz trstovitý, kostrava ovčia, čučoriedka obyčajná, čermeľ lúčny, srnovník purpurový – odlišujúci kyslé bučiny od kyslých dubín bezbukových oblastí.

Strmosť svahov, kamenitosť, plytkosť a kyslá reakcia pôdy vyradujú tieto plochy z potenciálneho poľnohospodárskeho využitia. Po odlesnení rýchlo degradujú eróziou, preto je tieto porasty dôležité chrániť pred zásahmi a nechať ich ako ochranné lesy chrániace pôdu.

V mapovanom katastrálnom území obce Dubodiel sa nachádzajú tieto jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

Lužné lesy podhorské a horské (Al)

Dubovo - hrabové lesy karpatské (C)

Dubové kyslomilné lesy (Qa)

Bukové kvetnaté lesy podhorské, Bukové lesy kvetnaté (Fs)

Lipovo – javorové lesy (At)

Príroda v okolí obce Dubodiel a Považský Inovec

3.9.1.2 Regionálne členenie flóry

Pestrosť bioty Zeme, jej diferenciácia, ktorú spôsobila evolúcia a najmä rôzne ekologické podmienky počas uplynulých geologických období sa odrážajú v charaktere rozšírenia rastlinstva a živočíšstva na povrchu našej planéty.

Na základe floristického zloženia, geologických a litologických pomerov, pôd, geomorfológie územia a klimatických pomerov patrí vegetácia rastúca v záujmovom priestore (platné pre celý Mikroregión) do:

Európska floristická oblasť holarktídy

Oblasť západokarpatskej flóry

Obvod predkarpatskej flóry – Považský Inovec, Strážovské vrchy

Reálna vegetácia je vegetácia, ktorá sa v území vyskytuje v súčasnosti a je značne odlišná od pôvodnej – potenciálnej prirodzenej vegetácie. Miesto lesných porastov, ktoré by pokrývali takmer celé územie v prípade, že by na krajinu nepôsobil svojou činnosťou človek, sa na značných plochách vyskytujú agrocenózy. Reálnu vegetáciu sídiel môžeme zaradiť do nasledovných skupín:

A. Ochranná vegetácia

- vetrolamy, vodohospodárske a protierózne lesné pásy

B. Sprievodná vegetácia

- vegetácia vodných tokov, ciest a komunikácií

C. Rozptýlená bioticko – homeostatická vegetácia

- ostrovčeky zelene, háje, remízky, medze, neplodné plochy

D. Úžitková vegetácia

- sady, vinice, záhrady

Územie obce sa nachádza na rozhraní dvoch rastlinných oblastí, a to karpatskej a panónskej. Teplomilné rastliny panónskej flóry tu majú svoju severnú hranicu rozšírenia. Pre túto oblasť sú charakteristické borovicové lesy s krovinatým náletom drieňa, svíbu, hlohu, vtáčieho

zobu, liesky, borievky, dráča, ostružiny, bršlena. Na sprašovom podklade rastú teplomilné dubové lesy s dubom letným, dubom cerovým a čiastočne s dubom zimným. Značné zastúpenie má jaseň, javor poľný a v menšom množstve brest.

Z liečivých rastlín sa najviac vyskytuje repík lekársky, materina dúška, šalvia lekárska, ľubovník bodkovaný, myší chvost, nevädza poľná, pamajorán obyčajný, pastierska kapsička, pľúcnik lekársky, podbeľ liečivý, púpava lekárska, praslička roľná, rumanček pravý, skorocel, veronika, divozel, valeriána, vrbovka malokvetá, zlatobyľ, bodliak, kostihoj, baza, mäta prieporná, medovka lekárska, palina,...

Stredné a vyššie polohy patria do karpatskej oblasti a sú zalesnené dubom zimným, hrabom, javorom mliečnym a horským, brezou, topoľom osikovým. Popri potokoch rastie jelša, rôzne druhy krovitých vrúb (biela, krehká, popolavá, purpurová, rakyta...), baza čierna a červená. Zriedkavejšie sa vyskytuje topoľ, agát, gaštan, lipa, čerešňa, jarabina, hruška, jabloň planá, kalina. O niečo vyššie sú dubové bučiny, smrek, smrekovec opadavý, ktoré prechádzajú vo vyšších polohách do čistých bučín. V najvyšších polohách sú zastúpené bučiny s prímiesou smreka a duglasky. Bylinné poschodie vysokých stromov v lesov tvoria trávy (metlička jednokvetá, reznáčka laločnatá, lipnica hájna, ostrica chlpatá) a byliny (hrachor hájny, fialka hájna, papradie, kokorík mnohokvetý, bažantka trváca, dymnica dutá,...).

3.9.2 Fauna

3.9.2.1 Regionálne členenie fauny

Mapované územie obce leží:

Západná časť palearktiskej oblasti ríše Holarktis

Podoblasť eurosibírska

Provincia: listnaté lesy, európske pohoria

I. Karpaty (podprovincia karpatských pohorí)

A. Západné Karpaty

b) Vnútorň obvod

Západný okrsok považský (Považský Inovec)

Prevažnú časť katastrálneho územia tvorí úpätie hôr Inovca, v ktorom našli priaznivé životné podmienky z cicavcov: jeleň karpatský, srnec hôrny, sviňa divá, líška obyčajná, kuna skalná, kuna lesná, tchor, jazvec obyčajný, hranostaj obyčajný, veverica obyčajná, vydra, zajac poľný, jež tmavý. Z ríše vtákov tu žijú bažant obyčajný, jarabica poľná, prepelica poľná, holub hrivnák, hrdlička poľná, hrdlička záhradná, drozd čierny, drozd čvikoťavý, jastrab veľký, jastrab krahulec, sokol myšiar, kaňa popolavá, myšiak severský, výr skalný, sova obyčajná, plamienka driemavý, kuvik obyčajný, sojka, vrana obyčajná, krkavec, straka obyčajná, orešnica perlavá, škorec obyčajný, vlha obyčajná, sýkorka veľká, brhlík obyčajný, oriešok obyčajný, žltouchvosty, slávik, škovránok, trasochvost, penice, pipíška chocholatá, lastovička obyčajná, hýľ obyčajný, pinky, vrabce, žlna zelená, datle, dudok, kukučka obyčajná,... Taktiež tu žije veľké množstvo rôzneho druhu hmyzu, plazov a drobných cicavcov.

4. Cestovný ruch

Mikroregión Machnáč – Inovec leží v regióne Stredného Považia, ktoré je z hľadiska cestovného ruchu (CR) veľmi zaujímavou a pestrou krajinou vzhľadom na prírodné i historické atrakcie, kúpeľníctvo a služby. Už názov mikroregiónu, obsahujúci pomenovania vyhladávaných miestnych vrchov Machnáč (568 m. n. m.) a Inovec (1042 m. n. m.) napovedá, aké sú hlavné príčiny návštevnosti regiónu na úrovni CR.

4.1 Analýza potenciálu obce Dubodiel pre rozvoj cestovného ruchu

Návštevníka privíta už na začiatku obce drevený pekne vypracovaný a farebne zladený erb obce s typickým dubom. Obec sa spomína už v r. 1439. Má poľnohospodársku tradíciu, obyvatelia boli pestovateľmi šafranu, obrábali vinice, zaoberali sa výrobou slameníc a hrnčiarstvom.

Prírodné zaujímavosti – vrch Ostrý kameň, prameň Patrovec v Zádvorí, ktorý sa nachádza asi 2 km severozápadne od obce v koryte Hradnianskeho potoka. Prístupný je z cesty Trenčianske Jastrabie - Dubodiel poľnou cestou cez kopec Zádvorie. Prameň je zachytený a upravený betónovou konštrukciou. Minerálny prameň je upravený a zachytený betónovou konštrukciou.

Architektonické a historické zaujímavosti - Návštevníci môžu obdivovať rímsko-katolícky kostol z roku 1923. Kostol je zasvätený Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej.

V obci Dubodiel sa nachádza taktiež Kaplnka Lurdskej Panny Márie a zvyšky stredovekého hradiska s valmi za obcou, odkiaľ je pekný výhľad na okolie.

V dedine sa nachádzajú domčeky so starodávnou ľudovou architektúrou – gazdovské dvory a dvory s výškou. Z pivovaru, ktorý fungoval v obci v 18.

storočí, nezostali žiadne pozostatky, iba písomné záznamy a fotografie.

Významné osobnosti obce:

- RNDr. Peter Baláž CSc. - slovenský fyzik a pedagóg,
- Adam Beták – príslušník II. generácie Bernolákovcov,
- Gregor Malec- ľudový rezbár,
- Anton Judiny – inštitný maliar

Kultúrne a náboženské dedičstvo v obci Dubodiel : (zľava) Kaplnka Lurdskej Panny Márie, Socha pri Kostole Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej, Kaplnka v extraviláne obce Dubodiel.
(Zdroj foto: Natália Liptáková)

Infraštruktúra cestovného ruchu a služby cestovného ruchu

Priamo v obci nie je ubytovacie zariadenia orientované na ubytovacie služby. Stravovanie je dostupné v 1 miestnom podniku.

Turistické trasy – z obce Dubodiel vedie značená turistická trasa na Považský Inovec. Ostatné turistické trasy v okolí obce, do Soblahova, na Kulháň a Starú horu sú prevažne neznačené. Okolie obce patrí k rozšíreným a známym hubárskym lokalitám a každoročne priláka množstvo návštevníkov do obce.

Športovo-rekreačné zariadenia a aktivity – futbalové ihrisko, školské ihrisko, v zime prírodné klzisko za obcou. V obci bolo v roku 2011 vybudované multifunkčné ihrisko, ktoré slúži širokej verejnosti ako aj miestnemu futbalovému klubu. V katastri obce sú dobré podmienky pre cykloturistiku, poľovníctvo a hubárčenie.

Kultúrne zariadenia – kultúrny dom a knižnica. Kultúrny dom slúži občanom na organizovanie rôznych kultúrnych a spoločenských podujatí v obci. Priestory si taktiež môžu prenajímať občania na oslavy a svadby.

Ľudové remeslá

Košikárstvo – rôzne výrobky z prútia – koše na zemiaky, na hríby, na prádlo, na dáždnyky, ozdobné kvetináče, metly atď.

Propagácia – V roku 2006 bola vydaná publikácia o obci: Obec Dubodiel – dejiny od najstarších čias po súčasnosť. Okrem tejto publikácie boli taktiež vydané: Farský kostol Dubodiel 1923-2003, 40.výročie školskej budovy (2006). Obec Dubodiel pravidelne vydáva "Listy"- obecné noviny (1x do roka).

Obec v súčasnosti realizuje svoju propagáciu aj prostredníctvom internetovej stránky, na ktorej je možné nájsť dôležité informácie pre obyvateľov, ako aj návštevníkov obce.

5. Technická infraštruktúra

5.1 Zásobovanie vodou

Zdroj pitnej vody je v katastri obce Dubodiel v pohorí Považský Inovec. Vodovod bol vybudovaný v rokoch 1986 - 1990. Rozvody vodovodu sú z PVC a PE o celkovej dĺžke 11,0 km spolu s prírodným potrubím. V súčasnosti je cca 99 % domov v obci pripojených na vodovod, zvyšok je zásobovaný pitnou vodou z vlastných studní. Vlastníkom vodovodu je obec Dubodiel, ktorá zároveň zabezpečuje aj jeho prevádzku.

5.2 Odkanalizovanie

Splašková kanalizácia v obci nie je vybudovaná. Z toho vyplýva, že obec nie je napojená na čistiareň odpadových vôd a splaškové vody sú vypúšťané voľne do recipientu, resp. do domových žump, ktoré sú v prípade potreby vyprázdňované. V obci sa nachádza niekoľko domových čistiární odpadových vôd.

5.3 Zásobovanie plynom

Obec Dubodiel je v plnom rozsahu plynofikovaná. V roku 1999 bol v obci vybudovaný PE plynovod, pričom je naň napojených 97 % domov.

5.4 Elektrifikácia, verejné osvetlenie, miestny rozhlas

Rozvody elektrickej energie sú zrealizované v celej obci, pričom ich podstatná časť je nadzemná. Verejné osvetlenie je zrealizované v celej obci, pričom v roku 2006 bola vykonaná jeho komplexná rekonštrukcia.

Obec je pokrytá sieťou miestneho rozhlasu, pričom tento je využívaný na obecné spravodajstvo, oznamy obce, občanov a miestnych spoločností. V roku 2014 bola vykonaná komplexná rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu.

5.5 Telekomunikácie

V obci sú zavedené telekomunikačné káble s možnosťou napojenia všetkých obyvateľov, občianskej vybavenosti i podnikateľských subjektov. 80 % telekomunikačných káblov je vedených v zemi.

V obci je taktiež možné využiť služby všetkých mobilných operátorov. Pokrytie mobilnými operátormi je 90%.

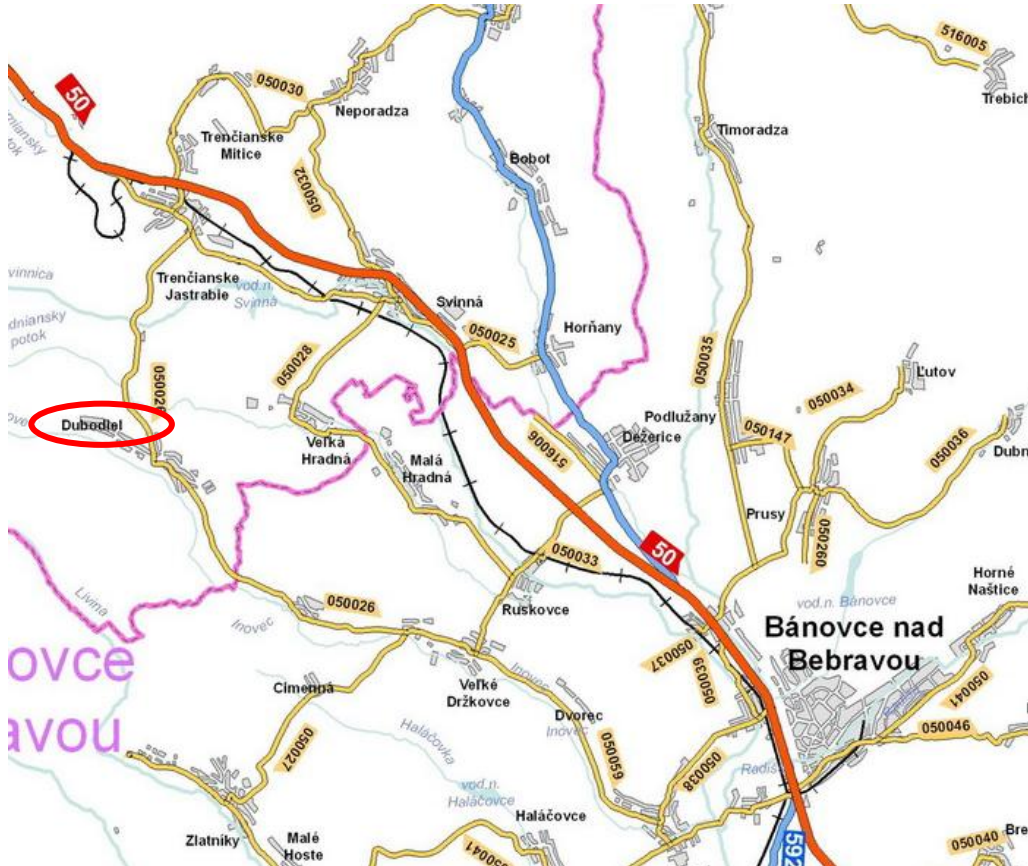
Televízny signál je možné zachytiť na celom území obce. Káblová televízia v obci nie je zavedená.

Internet je v obci dostupný pre všetky domácnosti.

5.6 Doprava

Obcou prechádza cesta III. triedy č. 050026 v dĺžke 5 km. Táto cesta prechádza obcou a spája obec s hlavným cestným ťahom medzinárodného charakteru medzi stredným Slovenskom a Českou republikou I/50 (E572). Sieť miestnych komunikácií má dĺžku 6 km. Technický stav komunikácií nie je vyhovujúci, pričom nevyhovuje cca 80 % cesty III. triedy a cca 70 % miestnych komunikácií. V obci sú vybudované chodníky o celkovej dĺžke cca 1 km. Odvodnenie ciest je zrealizované v dĺžke cca 1 km.

Cestná sieť v okolí obce Dubodiel

Zdroj: http://www.sctsk.sk/buxus/images/maps/kraj_tn.jpg

5.7 Odpadové hospodárstvo

V obci zabezpečuje vývoz komunálneho odpadu spoločnosť BORINA EKOS, s.r.o., ktorá vyváža komunálny odpad na skládku v Livinských Opatovciach. V obci Dubodiel sa realizuje separácia odpadu – plasty, sklo, papier, elektroodpad, železo a kovový odpad, drobný stavebný odpad, nadrozmerný odpad a i. Odvoz separovaného odpadu zabezpečujú rôzne spoločnosti podľa druhu odpadu.

6. Služby občianskej vybavenosti, verejné služby

6.1 Školstvo

Základná škola s materskou školou v Dubodiele zabezpečuje predprimárne a primárne vzdelávanie žiakov. Nová budova školy bola uvedená do prevádzky v roku 1966. Odvtedy prešla viacerými úpravami a v rokoch 2010 – 2012 bola realizovaná komplexná rekonštrukcia strechy, zateplenie budovy, výmena dverí a okien. V roku 2002 ZŠ s MŠ nadobudla právnu subjektivitu. V spomínanom roku sa spojili základná škola, materská škola, školský klub a školská jedáleň do jedného subjektu.

V školskom roku 2015/2016 základnú školu navštevuje 30 žiakov a materskú školu 26 detí. Počet žiakov v školskom klube je 29 a školská jedáleň má 70 stravníkov. Základná škola je dvojtriedna a materská škola má dve oddelenia.

Súčasťou materiálne – technického vybavenia ZŠ s MŠ sú počítače, dve interaktívne tabule, didaktická a audiovizuálna technika, detská a odborná literatúra, telovýchovné náradie a náčinie, hudobné nástroje, množstvo hračiek a učebných pomôcok. Kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu zabezpečujú kvalifikovaní pedagogickí pracovníci, ktorí si svoju odbornosť zvyšujú pravidelnou účasťou na vzdelávacích aktivitách.

ZŠ s MŠ má k dispozícii dvor a záhradu s pieskoviskom. Záhrada je vybavená vhodným záhradným náradím – preliezky, kolotoč, šmýkačka, hojdačky, poskytuje deťom a žiakom možnosť plnohodnotného vyžitia. Služí na realizáciu organizačných foriem: pobyt vonku, edukačná aktivita, pohybové a relaxačné cvičenia. Vybavenie a členenie školského dvora spĺňa požiadavky platných legislatívnych noriem a hygienické kritériá. Školský dvor je bezpečným, hygienickým a estetickým prostredím pre dieťa.

ZŠ s MŠ je zapojená do viacerých projektov.

Budova materskej a základnej školy

Zdroj : Natália Liptáková

Počet detí v MŠ

Šk. rok	počet detí
2005/2006	30
2006/2007	25
2007/2008	37
2008/2009	32
2009/2010	32
2010/2011	23
2011/2012	23
2012/2013	25
2013/2014	24
2014/2015	29

Zdroj: OcÚ

Počet žiakov ZŠ

Šk. rok	Počet žiakov
2006/2007	26
2007/2008	37
2008/2009	32
2009/2010	32
2010/2011	23
2011/2012	18
2012/2013	19
2013/2014	16
2014/2015	22

Zdroj: OcÚ

6.2 Zdravotníctvo

V obci je zdravotnícke zariadenie, ktoré bolo v roku 2014 rekonštruované s cieľom zvýšenia energetickej efektívnosti. Jeden deň v týždni v ňom ordinuje praktický lekár pre dospelých. Obyvatelia využívajú väčšinou služby zdravotného strediska v obciach Trenčianske Jastrabie a Svinná. Rýchla zdravotná pomoc má dojazd do obce do 15 minút, najbližšie stredisko záchrannej zložky sídli v obci Trenčianske Jastrabie. Najbližšia lekáreň sa nachádza v obci Trenčianske Jastrabie.

6.3 Sociálna starostlivosť

Obec poskytuje opatrovateľské služby prostredníctvom opatrovateľiek. Pre starších občanov je zabezpečené stravovanie prostredníctvom školskej jedálne, v ktorej je možnosť varenia obedov a jedál pre ľudí odkázaných na opatrovateľskú službu.

6.4 Kultúra, šport, činnosť spolkov

Kultúrny a spoločenský život v obci možno považovať za uspokojivý, avšak stále s pomerne veľkým potenciálom rozvoja. Organizátormi spoločenského života je Obecný úrad s obecným zastupiteľstvom a ďalšie spoločenské organizácie obce. Napríklad pravidelne sa organizujú nasledovné podujatia:

- Tradičná fašiangová zabíjačka
- Stavanie mája
- Deň matiek
- Deň detí
- Hodová veselica
- Karneval
- Stretnutia jubilantov
- Uvítanie detí do života

V rámci kultúry v obci pôsobí folklórny súbor Dubienka, ktorého cieľom je zachovanie a udržiavanie ľudových piesní.

Zo zariadení občianskej vybavenosti sú občanom k dispozícii:

Obecná knižnica je otvorená jeden deň v týždni, obec obnovuje knižničný fond. Nákup kníh financuje z vlastných zdrojov. V knižnici je k dispozícii PC a internet. Počet čitateľov je stabilný. Priestory knižnice ako aj budova samotná je v nevyhovujúcom stave a je nevyhnutná rekonštrukcia.

Kultúrny dom je po čiastočnej rekonštrukcii (kúrenie na Biomasu, výmena okien a dverí), vyžaduje si však rozsiahlu rekonštrukciu s cieľom zvýšenia energetickej efektívnosti. Je nevyhnutná rekonštrukcia budovy kultúrneho domu.

Fašiangový sprievod

Viacúčelové ihrisko

Futbalové ihrisko je domovským stánkom futbalového klubu Telovýchovnej Jednoty Družstevník Dubodiel. V budove TJ Dubodiel sa nachádzajú šatne pre hráčov, miestnosť pre rozhodcov a sociálne zariadenia. V roku 2015 bola vybudovaná prístavba k šatniarňam TJ a vybudované nové sociálne zariadenia. Futbalový oddiel má tri družstvá: žiakov, dorast a dospelých futbalistov.

Viacúčelové ihrisko s umelým povrchom bolo vybudované v roku 2011. Ihrisko slúži pre širokú verejnosť ako aj pre futbalový klub TJ Dubodiel. Usporadúvajú sa tu rôzne športové podujatia a turnaje (volejbal, minifutbal, tenis).

6.5 Rekreačia, oddych

Blízkosť Považského Inovca vytvára vhodné podmienky pre aktívne trávenie voľného času. Po hrebeni Považského Inovca (západnej hranici obce) vedie diaľková európska turistická trasa E8. Obec má potenciál byť zaujímavým cieľom alebo tranzitným miestom pre peších turistov, cykloturistov a v zime bežkárov. Lesy sú obľúbeným miestom hubárov a prostredie vytvára vhodné predpoklady na tvorbu produktov cestovného ruchu zameraných na poľovníctvo, cykloturistiku a turistiku.

Charakteristickou črtou Dubodiela je aj množstvo chát a domov slúžiacich na individuálnu rekreáciu, jedná sa tak o nehnuteľnosti súkromných vlastníkov ako aj podnikové chaty. Tieto sú lokalizované predovšetkým na úpätí Považského Inovca

6.6 Služby prispievajúce ku kvalite života

V obci sa nachádzajú:

- 2 predajne potravín/zmiešaného tovaru,
- 2 pohostinské zariadenia,
- kaderníctvo.

Jedná sa o prevádzky živnostníkov. Vzhľadom na to, že väčšina obyvateľov denne odchádza z obce za prácou, nakupujú v nákupných centrách. Je však dôležité prihliadať aj na ľudí, pre ktorých je potrebné, aby aspoň základné tovary boli k dispozícii aj priamo v obci. Či už ide o dôchodcov alebo nezamestnaných.

Poštové služby pre obec zabezpečuje Slovenská pošta a.s. vo svojich priestoroch.

Hromadnú dopravu osôb zabezpečujú SAD Trenčín a SAD Prievidza. V pracovné dni odchádza z obce primerané množstvo priamych spojov do Trenčína, v ostatných prípadoch je potrebné jedenkrát prestupovať, čas na prestup je vo väčšine prípadov do 10 minút. Do Bánoviec nad Bebravou premávajú taktiež priame spoje. Cez víkend je intenzita premávky autobusov znížená na polovicu. Autobusové zástavky sú v nevyhovujúcom technickom stave a vyžadujú si obnovu a rekonštrukciu.

Najbližšia zastávka vlaku je v obci Trenčianske Jastrabie vo vzdialenosti 6 km od obce Dubodiel.

6.7 Cirkev, cintorín

Podľa údajov zo sčítania obyvateľov v r. 2011 je 90,86 % obyvateľov veriacich. Z nich sa 98 % hlásilo k rímsko-katolíckej cirkvi. Obec patrí do dekanátu Bánovce nad Bebravou a je sídlom farnosti s filiálkami Veľká Hradná a Cimenná. V obci sa nachádza Rímsko-katolícky farský kostol Sviatosti Oltárnej a Kaplnka Lurdskej Panny Márie.

Pri farskom kostole sa nachádza cintorín a dom smútku. Dom smútku je v pomerne zachovanom technickom stave. V blízkej budúcnosti je však potrebná rekonštrukcia.

6.8 Bezpečnosť

Dodržiavanie verejného poriadku v obci nie je upravené VZN. V obci nebola doteraz zaznamenaná výrazná kriminalita ani vandalizmus.

Posledné roky sú na Slovensku charakteristické zvýšenou mierou kriminality, v Trenčianskom kraji je počet trestných činov na obyvateľa dlhodobo nadpriemerný v porovnaní s celoslovenským priemerom. Z pohľadu narušania pokojného života v obciach sa kriminalita prejavuje predovšetkým na zneužívaní dôveryhodnosti starších obyvateľov. Riziko, že sa stanú obeťami trestných činov je neustálou hrozbou. Preto sa obec snaží pôsobiť preventívne a robiť medzi obyvateľmi osvetu.

Z dopravného hľadiska predstavuje poloha obec isté bezpečnostné riziko, čo vyplýva predovšetkým z toho, že intravilánom obce prechádza cesta III. triedy.

V obci je DHZ. V prípade potreby zásahu hasičov sú pripravení pomôcť i členovia obecných hasičských zborov zo susedných obcí a profesionáli z Bánoviec nad Bebravou a z Trenčína, ktorých dojazd je do 15 minút.

6.9 Bytový fond, výstavba

V roku 2011, keď sa konalo sčítanie obyvateľov, domov a bytov, bolo v obci 213 domov, 43 z nich bolo neobývaných, 27 domov bolo primárne určený na rekreáciu, 6 bolo v zlom technickom stave – nespôsobilé na bývanie, 4 slúžili na iný účel ako na bývanie.

Domy spolu			343
Z toho	Obývané		264
	Podľa typu	Rodinné domy	256
		Bytové domy	3
		Iné	4
	Podľa vlastníctva	Fyzické osoby	250
		Štát	2
		Obce	2
		Iné právnické osoby	0
		Kombinácia vlastníkov	3
		Iné	1
	Podľa obdobia výstavby	Do r. 1945	33
		1946-1990	173
		1990-2000	24
		Od 2001	24

Zdroj: ŠÚ SR

Potenciál pre ďalší rozvoj výstavby je definovaný v územnom pláne. Prioritou je podporovať využitie neobývaných domov a vznik samostatných bytových jednotiek v existujúcich rodinných domoch.

V súčasnosti je v obci vo výstavbe 12 domov, mnohé domy prebehli alebo prebiehajú významnou rekonštrukciou. Obec je stavebným úradom, činnosti spojené s výkonom tejto kompetencie zaň vykonáva na základe zmluvy Spoločný stavebný úrad v obci Svinná.

7. Hospodárstvo

7.1 Majetok a hospodárenie obce, miestna samospráva

Na ekonomickom rozvoji obce sa významnou mierou podieľa miestna samospráva prostredníctvom využívania majetku a disponibilných finančných prostriedkov.

Obecná samospráva môže ovplyvniť ekonomický rozvoj v obci viacerými spôsobmi:

- finančnými zdrojmi, ktorými disponuje v príjmovej časti rozpočtu,
- majetkom, ktorým disponuje a ktorý používa na zabezpečenie výkonu obecnej samosprávy,
- vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania v obci pre podnikateľské subjekty budovaním technickej infraštruktúry, využívaním regulačných ekonomických a iných nástrojov,
- koordinačnou činnosťou, ktorou môže usmerňovať a ovplyvňovať podnikateľské aktivity a aj ostatných podnikateľských subjektov v obci a v jej okolí.

Majetok obce Dubodiel

Majetok obce (v €)	
Softvér	1 189,47
Územný plán obce	21 250,00
Stavby	1 732 491,39
Pracovné stroje a a zariadenia	25 521,14
Dopravné prostriedky	23 674,61
Inventár	20 372,44
Pozemky	125 396,34
Predmety z drahých kovov - insígnie	288,00

Zdroj : Obecný úrad Dubodiel

Obec môže priamo ovplyvňovať ekonomický rozvoj prostredníctvom rozpočtu a využitia obecného majetku. Fiškálna decentralizácia spolu s postupným prenesením kompetencií na vyššie územné celky a obecné samosprávy síce zaťažuje financovanie samospráv, ale aj výrazne zvyšuje zodpovednosť obecnej samosprávy a rozširuje oblasti v ktorých môže obec plniť svoje úlohy.

Ročný rozpočet obce je základným finančným plánom, ktorý obec každoročne vypracováva a schvaľuje. V ročnom rozpočte vystupujú dve základné zložky a to ročné rozpočtové príjmy a ročné rozpočtové výdaje.

Príjmy rozpočtu obce

Stále príjmy obce zabezpečujú predovšetkým daňové príjmy, a to podielové i miestne (vrátane poplatkov).

Príjmy rozpočtu obce Dubodiel sú tvorené nasledovnými položkami:

- bežnými príjmami – sú tvorené daňovými príjmami (dane z príjmov a kapitálového majetku, dane z majetku a dane za tovary a služby), nedaňovými príjmami (príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku, administratívne a iné poplatky a platby) a grantovými transfermi (tuzemské bežné granty a transfery)
- finančnými príjmami – prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci, príjmy z transakcií s finančnými aktivitami a finančnými pasívami
- kapitálovými príjmami

Výdavky rozpočtu obce

Výdavková časť rozpočtu obce charakterizuje prístupy obecnej samosprávy k napĺňaniu samosprávnych kompetencií, a to pri dodržiavaní dvoch základných princípov:

- racionálnosť v nakladaní s finančnými prostriedkami,
- preferovaní rozvojových potrieb obce.

Výdavky rozpočtu obce predstavujú predovšetkým výdavky bežného rozpočtu obce, ktoré zabezpečujú plnenie funkcií obecnej samosprávy. Výrazný vplyv na zvyšovanie výdavkov bežného rozpočtu má rast cien energií, telekomunikačných, poštových služieb, kancelárskych potrieb a materiálu.

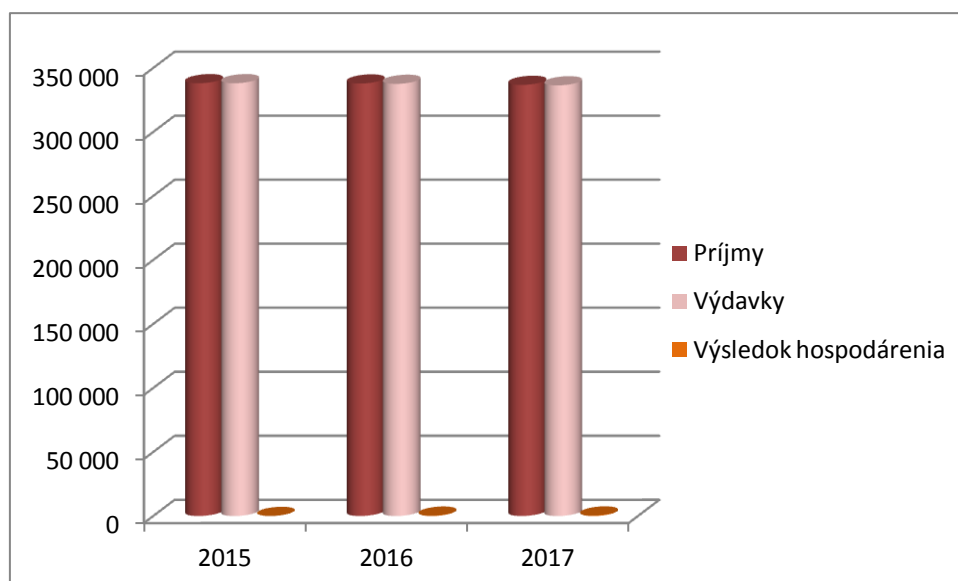
Výdavky rozpočtu obce sú členené nasledovne:

- bežný rozpočet
- bežný rozpočet ZŠ a MŠ Dubodiel
- finančné operácie
- kapitálový rozpočet

Obecný rozpočet plánovaný na roky 2015 až 2017

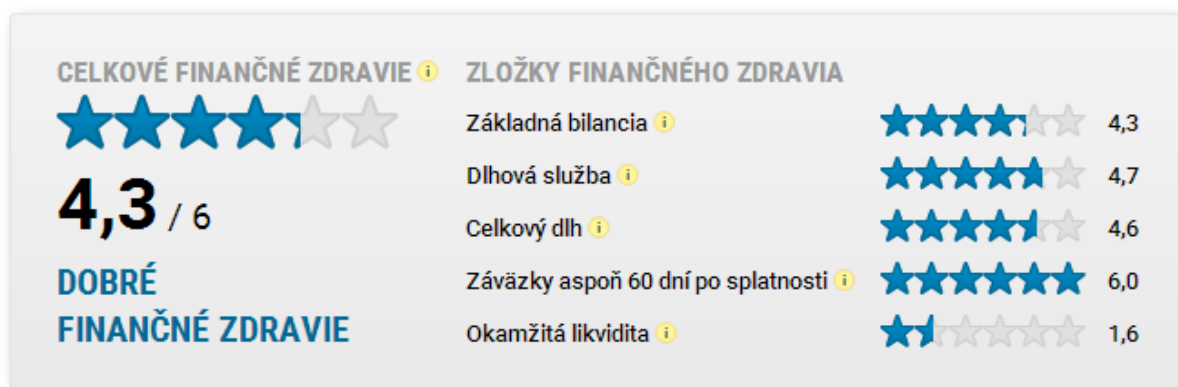
Rozpočet obce	2015	2016	2017
Príjmy	338 039	337 819	336 739
Výdavky	338 039	337 558	336 382
Výsledok hospodárenia	0	261	357

Zdroj : www.dubodiel.sk

Zdroj : www.dubodiel.sk

Hodnotenie finančného zdravia obce podľa inštitútu pre ekonomické a sociálne reformy :
HODNOTENIE FINANČNÉHO ZDRAVIA (2011 - 2014)

HLAVNÉ INDIKÁTORY (2014)

			priemer obcí SR
+	Základná bilancia	5,1 %	★★★★★ 0,1 %
+	Dlhová služba	10,4 %	★★★★★ 7,7 %
+	Celkový dlh	28,3 %	★★★★★ 23,5 %
+	Závázky aspoň 60 dní po splatnosti	0,0 %	★★★★★ 0,4 %
+	Okamžitá likvidita	34,2 %	★★★★★ 141,6 %

Zdroj: www.obce.ineko.sk

Výkon obecnej správy vykonáva starosta obce, o základných otázkach života obce rozhoduje 7 členné obecné zastupiteľstvo. Organizačnú a ekonomickú agendu zabezpečuje obecný úrad, ktorý má štyroch zamestnancov. Budova obecného úradu je v nevyhovujúcom stavebno-technickom stave, jej energetická náročnosť je vysoká.

7.2 Pôdohospodárstvo a poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska pôda zaberá viac ako tretinu rozlohy katastra obce. Najväčší podiel na vlastníctve poľnohospodárskej pôdy majú súkromné osoby. Prevažnú väčšinu tejto pôdy obhospodaruje SPOLAGRO, s.r.o. Dubodiel. Spoločnosť má pôdu, na ktorej hospodári v prenájme priamo od vlastníkov.

Lesné pozemky pokrývajú viac ako 61 % rozlohy obce. Hospodária na nich:

- Pozemkové spoločenstvo vlastníkov urbárskych lesov a pasienkov Dubodiel
- SPOLAGRO, s.r.o.
- Súkromní vlastníci
- Lesy SR, š. p – v Dubodiele má sídlo Lesná správa

7.3 Podnikateľská sféra

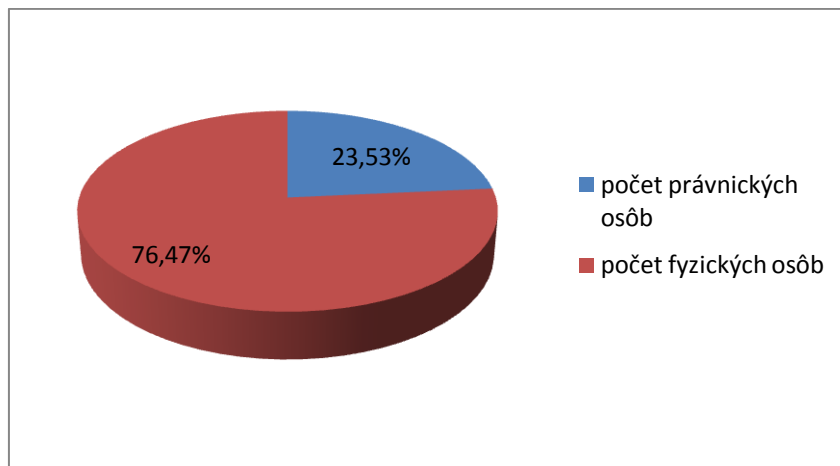
Počet podnikateľských subjektov spoločne s podielom ekonomicky aktívnych obyvateľov a nezamestnanosťou v obci je smerodajný pre určenie potenciálu rozvoja obce a zvyšovanie úrovne kvality života obyvateľov. Vznik podnikateľských subjektov v obci predstavuje možnosť a potenciál zamestnávania obyvateľov obce a tým znižovanie nezamestnanosti.

Počet právnických a fyzických osôb v rokoch 2005-2014 v obci Dubodiel :

rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet právnických osôb	8	9	9	10	11	13	13	13	13	16
počet fyzických osôb	35	38	42	52	53	47	49	50	52	52

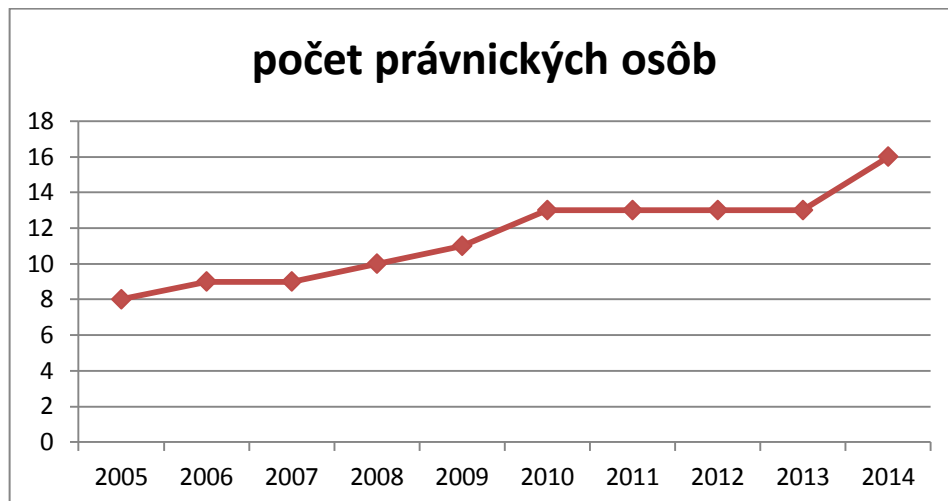
Zdroj: ŠÚ SR

V rámci územia sa väčšina hospodárstva zameriava na poľnohospodárstvo. Z hľadiska podnikateľskej sféry predstavujú v obci viac ako 76 % fyzické osoby a necelých 24% právnické osoby. Táto situácia je pomerne bežným javom v obciach s menším počtom obyvateľov.

Zdroj : ŠÚ SR

Počet právnických osôb sa zo strednodobého hľadiska vyvíjal v obci Dubodiel pozitívne. Relatívne stály medziročný rast počtu právnických osôb zapríčinil dvojnásobné zvýšenie počtu za posledných desať rokov. Tento trend naznačuje potenciál do budúcnosti, zvyšovania kvality životnej úrovne ako aj potenciál zamestnávania obyvateľov obce.

Vybrané ekonomické subjekty obce k roku 2014

Názov subjektu, adresa	Zameranie činnosti
DREVODIEL s.r.o. Dubodiel 356, 913 23 Dubodiel	výroba stavebnostolárska a tesárska
CH&Š KÚRENIE-VODA-PLYN s.r.o. Dubodiel 43, 913 23 Dubodiel	Inštalácia kanalizačných, výhrevných a klimataizačných zariadení
Juing oil group s.r.o. Dubodiel 79, 913 23 Dubodiel	prenájom a prevádzkovanie vlastných alebo prenajatých nehnuteľností
MATRO, s.r.o. Dubodiel 269, 913 23 Dubodiel	ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
SERVISTOS s.r.o. Dubodiel 391, 913 23 Dubodiel	účtovnícke a auditorské činnosti, vedenie účtovných kníh, daňové poradenstvo
SPOLAGRO,s.r.o. Dubodiel 272, 913 23 Dubodiel	podnikanie v poľnohospo-dárskej výrobe a lesníctve; prenájom poľnohospodárskych strojov; ťažba dreva
Vegstrav s.r.o. Dubodiel 107, 913 23 Dubodiel	ostatné účelové stravovanie
WOLF trade s.r.o. Dubodiel 334, 913 23 Dubodiel	veľkoobchod
SPOLAGRO,s.r.o. Dubodiel 272, 913 23 Dubodiel	pestovanie obilnín, strukovín a olejnatých semien

R.Š plus s.r.o.	ostatný maloobchod v nešpecializovaných predajniach
Dubodiel 526, 913 23 Dubodiel	
PROGRESS 3S s.r.o.	ostatný maloobchod v nešpecializovaných predajniach
Dubodiel 183, 913 23 Dubodiel	

Zdroj: vsetkyfirmy.sk

Pre uvedenie podrobnejšieho charakteru podnikania a základných údajov o firmách v rámci tohto programového dokumentu nie je dôvod, nakoľko dochádza k častým zmenám v údajoch firiem. Uvedené sú právnické osoby, ktoré zamestnávajú v rámci obce relevantný počet zamestnancov.

8. SWOT analýza; faktory rozvoja a disparity

Silné stránky

Dlhodobejší rast počtu obyvateľov obce
V obci je takmer 50% ekonomicky aktívneho obyvateľstva
Atraktívne prírodné prostredie
Zvyšovanie počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov
Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov
Dostupnosť služieb občianskej vybavenosti
Separácia odpadu
Udržiavanie folklóru a ľudových tradícií
Intenzita kultúrno-spoločenských podujatí
Stravovacie služby v obci
V obci je dostatočný počet športových stredísk
Dostatočný počet bytových domov
Obecná knižnica
Partnerstvo na lokálnej úrovni
Využívanie dotácií a grantov
Stabilizované podnikateľské subjekty
Uspokojivá dostupnosť tovarov a služieb vzhľadom na veľkosť obce
Spracovaný územný plán

Slabé stránky

Regresívne zloženie obyvateľstva
Veľa obyvateľov bez maturity
Vysokoškolské vzdelanie má približne 8% obyvateľov obce
Až 86% obyvateľov migruje za zamestnaním
Nevýhodná poloha z hľadiska dopravnej obslužnosti
Zlá kvalita povrchu niektorých úsekov vozoviek
Absencia odvodnenia a chodníkov pri väčšine úsekov ciest
Nevybudovaná dopravná komunikácia k niektorým úsekom obce
Neefektívne cestné spojenie s okresným a krajským mestom
V obci chýba stála lekárska starostlivosť
V obci nie je zariadenie sociálnych služieb ani domov dôchodcov
Chýba kanalizácia v obci

Príležitosti

Migrácia nových občanov do obce
Využitie EŠIF na rozvoj obce
Zvyšujúci sa podiel produktívneho obyvateľstva
Zvyšujúci sa počet podnikateľských subjektov
Komerčné využívanie kultúrneho domu
Kultúrny a historický potenciál obce
Budovanie turistickej infraštruktúry (cyklotrasy, náučný chodník, stravovacie, ubytovacie zariadenia,...)
Veľký potenciál z hľadiska rozvoja cestovného ruchu v rámci turistiky a rekreácie
Spolupráca s okolitými obcami, zintenzívňovanie a nadväzovanie partnerstiev
Veľké množstvo podzemných vôd
Potenciál a priestor pre rozšírenie zastavaného územia obce a výstavby domov
Rozvoj voľno časových aktivít
Skvalitnenie propagácie obce

Ohrozenia

Nárast počtu nezamestnaných zo strednodobého hľadiska
Ťažba dreva degraduje pôdu eróziou
Vzdialenosť od hlavného cestného ťahu
Zložitá byrokracia pri riadení pomoci z fondov EÚ
Ľahostajnosť k životnému prostrediu
Kontaminácia poľnohospodárskej pôdy
Komplikovaný prístup k finančným zdrojom EÚ
Nedostatok vlastných zdrojov
Pásmo chránenej krajiny oblasti Považský Inovec
Prenos nových kompetencií na obec, bez adekvátneho finančného krytia

Príležitosťou pre obec Dubodiel je vysoký potenciál obce v raste počtu obyvateľov a potenciál rozvoja územia v rámci výstavby nových domov. Obec disponuje možnosťami rozvoja výstavby domov a nových ulíc, čo by znamenalo prilákanie nových obyvateľov do obce. Zvyšovanie počtu obyvateľov prináša zvyšovanie príjmu do rozpočtov obce, ako aj tlak na obec v modernizovaní a rozvíjaní technickej a občianskej infraštruktúry. Blízkosť obce ku krajskému mestu Trenčín (19km) a okresnému mestu Bánovce nad Bebravou (16 km) vytvára dobré podmienky pre zamestnanosť obyvateľov obce v neďalekom krajskom a okresnom meste.

Výhodou pre obec Dubodiel je i silná kultúrno-folklórna činnosť a činnosť Telovýchovnej jednoty Družstevník Dubodiel v obci. Neustály rozvoj obce v oblasti bytovej politiky a v oblasti modernizácie infraštruktúry neustále zvyšuje úroveň života obyvateľom obce a napomáha ku spokojnosti občanov so životom v obci Dubodiel.

V neposlednom rade je veľkým pozitívom obce aj prostredie, v ktorom sa obec Dubodiel nachádza a ktoré obec obklopuje. Pohorie Považský Inovec a jeho okolie predstavuje známu hubársku oblasť. Vyznačené ako aj nevyznačené cyklotrasy a turistické trasy z obce do okolitých obcí a na vrchy pohorí predstavujú potenciál návštevnosti obce. Spojenie lesov, pohorí a lokálnych podzemných minerálnych vôd predurčuje obec Dubodiel na cestu propagácie rozvoja turizmu a budovania oddychových zón. V prípade vybudovania infraštruktúry pre turizmus je predpoklad rozvoja obce vo všetkých smeroch.

Faktory rozvoja obce Dubodiel:

Kvalita ľudských zdrojov
Prebiehajúca výstavba
Prírodný potenciál

Veľkou hrozbou pre ďalší rozvoj obce Dubodiel je vzdialenosť hlavného cestného ťahu od obce. Obcou neprechádza žiadna cesta s dôležitou dopravnou a spojovacou funkciou. Vzdialenosť od hlavného cestného ťahu, resp. absencia jednoduchej prístupnosti obce prostredníctvom dopravnej infraštruktúry môže predstavovať veľkú bariéru v budúcom rozvoji podnikateľskej sféry obce, ako aj cestovného ruchu. Najbližší hlavný cestný ťah je cesta E572 spájajúca Českú republiku so stredným Slovenskom. Cesta okrem svojej nízkej kvality tvorí predpoklady pre časté havárie v dôsledku nemožnosti predbiehania pomalších vozidiel vplyvom členitosti v teréne.

Ďalšou hrozbou pre rozvoj obce Dubodiel je nedobrá stav objektov občianskej vybavenosti a technickej infraštruktúry. Oba prvky zakladajú potenciál možných havarijných stavov. Na ich sanáciu by mohli byť odčerpané značné finančné prostriedky, čo následne spomalí, prípadne znemožní investovať do rozvoja obce. Hrozbu pre rozvoj obce predstavuje i nedostatok schválených žiadostí o nenávratný finančný príspevok. Táto hrozba predstavuje jednu z disparít, vzhľadom na nízku úroveň vlastných obecných zdrojov.

Disparity obce Dubodiel sú:

Zlé dopravné spojenie
Stav objektov občianskej a technickej infraštruktúry
Nedostatok finančných zdrojov (vlastných a dotačných)

B. Strategická časť

STRATEGICKÉ CIELE OBCE

Naplnenie dlhodobej vízie rozvoja obce Dubodiel vedie cez stanovenie a plnenie strategických cieľov rozvoja obce, ich priorít a opatrení. Tieto boli stanovené predovšetkým na základe problémov, ich príčin a dôsledkov v súčasnom stave obce.

Základným predpokladom pre splnenie stanovených cieľov je získanie potrebných finančných zdrojov. Ide najmä o financie z verejných fondov, resp. z fondov Európskej únie. Ďalším predpokladom pre úspešné splnenie strategických cieľov je dôsledné vypracovanie a predkladanie programových zámerov a zdôvodnených žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov na príslušné inštitúcie.

PRIORITY A OPATRENIA

Plnenie hlavných strategických cieľov dlhodobého rozvoja obce sa realizuje stanovením ich priorít a definovaním jednotlivých konkrétnych opatrení, ktoré sa premietajú do projektov a projektových zámerov.

Vzhľadom na veľkosť obce a rozsah plánovaných aktivít bude obecná samospráva realizovať riešenie uvedených zámerov predovšetkým predkladaním žiadostí na dotácie zo štátnych fondov a z príslušných fondov Európskej únie.

Plnenie strategických cieľov rozvoja obce, stanovených priorít a prijatých opatrení bude rozhodujúcim spôsobom ovplyvňovať postup výstavby veľkých nadregionálnych a celoštátnych investícií v katastrálnom a záujmovom území obce.

Aktualizácia stanovených priorít a prijatých opatrení, pri dodržaní hlavných strategických cieľov rozvoja, bude uskutočňovať obecná samospráva pri každoročnom stanovení hlavných úloh samosprávy a spracovaní obecného rozpočtu. Základom bude stav prípravy jednotlivých projektov a reálne predpoklady na získanie potrebných finančných prostriedkov. Pre naplnenie dlhodobej vízie boli v Programe rozvoja obce Dubodiel stanovené nasledovné ciele a priority:

Vízia obce Dubodiel.

Strategickou víziou obce Dubodiel je dlhodobý rozvoj úrovne životných podmienok obyvateľov obce, využívanie vnútorných a vonkajších zdrojov pre rozvoj predovšetkým v oblasti vzdelávania, kultúry, športu a cestovného ruchu pri súčasnom zachovávaní kvality životného prostredia.

V období rokov 2015-2023 sa plánuje obec Dubodiel rozvíjať tak, aby zabezpečila pre svojich obyvateľov vyššiu kvalitu života, tým dosiahla vyššiu spokojnosť obyvateľov. Zároveň plánuje maximalizovať využívanie vnútorného a vonkajšieho potenciálu rozvoja predovšetkým v oblasti cestovného ruchu, športu a kultúry a vzdelávania. V neposlednom rade plánuje zachovávať prírodné podmienky a kvalitu životného prostredia.

Strategické ciele pre obdobie rokov 2015 - 2023 sú:

- A. Vytvárať kvalitné podmienky pre činnosť obecného úradu a rozvoj technickej a občianskej infraštruktúry
- B. Vytvoriť kvalitné podmienky pre život v obci a jej rozvoj

Strategický cieľ A. obsahuje priority:

A.1 Rozvoj technickej infraštruktúry

A.2 Zvyšovanie kvality občianskej vybavenosti a služieb občanom

Strategický cieľ B. obsahuje priority:

B.1 Rozvoj vzdelávania, kultúry a športu

B.2 Zvyšovanie kvality životného prostredia

Strategický cieľ A. Vytvárať kvalitné podmienky pre činnosť obecného úradu a rozvoj technickej a občianskej infraštruktúry je zameraný na podporu činnosti obecného úradu k dosahovaniu spokojnosti obyvateľov, poskytovaniu základných služieb z hľadiska občianskej a technickej infraštruktúry. Strategický cieľ je zložený z dvoch priorít: Rozvoj technickej infraštruktúry a Zvyšovanie kvality občianskej infraštruktúry a služieb občanom. Strategický cieľ spoločne s prioritami zabezpečuje zvyšovanie kvality služieb obce občanom, starostlivosť o obecný majetok a obecné budovy, modernizovanie infraštruktúry či už cestnej, technickej alebo občianskej. Modernizácia infraštruktúry napomáha k zvyšovaniu kvality života obyvateľov a ich spokojnosť. Taktiež zvyšuje bezpečnosť v obci. Výstavba a rekonštrukcia infraštruktúrnych sietí je zameraná na podporu realizovania individuálnej bytovej výstavby v obci a vzniku nových ulíc.

Strategický cieľ B. Vytvoriť kvalitné podmienky pre život v obci a jej rozvoji je zložený z dvoch priorít: Rozvoj vzdelávania, kultúry a športu a Zvyšovanie kvality životného prostredia. Strategický cieľ napomáha obci k zvyšovaniu spokojnosti obyvateľov obce a zvyšovaniu kvality ich života. Cieľ je zameraný na podporu vzdelávania obyvateľov obce, podporu kultúry a podporu športových aktivít a športovej činnosti. V rámci priorít sa obec zameriava taktiež na budovanie, modernizáciu a rekonštrukciu budov a infraštruktúry podporujúcich vzdelávanie a športovú činnosť v obci Dubodiel. Zvyšovaním úrovne kvality a možností vzdelávania a športu v obci sa zabezpečuje zlepšovanie zdravotného stavu obyvateľov obce a ich celková spokojnosť a kvalita života. Priorita Zvyšovanie kvality životného prostredia je zameraná na zachovávanie úrovne kvality životného prostredia, resp. jeho zlepšovanie a znižovanie negatívnych vplyvov na znečisťovanie ovzdušia, prírody a podzemných vôd.

Tabuľkové vyjadrenie strategickej časti programu rozvoja:

Strategické ciele	
A : Vytvárať kvalitné podmienky pre činnosť obecného úradu a rozvoj technickej a občianskej infraštruktúry	B: Vytvoriť kvalitné podmienky pre život v obci a jej rozvoj
Priorita A.1: Rozvoj technickej infraštruktúry	Priorita B.1 : Rozvoj vzdelávania, kultúry a športu
Opatrenie A.1.1: Zabezpečiť výstavbu, rekonštrukciu a obnovu obecných budov, miestnych cintorínov	Opatrenie B.1.1: Vytvárať kvalitné podmienky pre rozvoj kultúry
Opatrenie A.1.2: Vybudovať a rekonštruovať dopravné a pešie komunikácie	Opatrenie B.1.2: Vytvárať materiálne zázemie a podmienky pre rozvoj vzdelávania, telovýchovy a športu
Opatrenie A.1.3: Vybudovať a zabezpečiť rekonštrukciu technickej infraštruktúry obce	Priorita B.2: Zvyšovanie kvality životného prostredia
Priorita A.2: Zvyšovanie kvality občianskej infraštruktúry a služieb občanom	Opatrenie B.2.1: Vytvorenie podmienok pre udržanie a zvyšovanie kvality ŽP a života obyvateľov
Opatrenie A.2.1: Udržiavanie a skvalitnenie siete služieb občianskej infraštruktúry	

C. Programová časť

V programovej časti uvádzame k jednotlivým cieľom príslušné priority, k prioritám opatrenia a v rámci opatrení popíšeme konkrétne aktivity vo forme projektov.

Strategický cieľ A. Vytvárať kvalitné podmienky pre činnosť obecného úradu a rozvoj technickej a občianskej infraštruktúry

Priorita A.1: Rozvoj technickej infraštruktúry

Opatrenie A.1.1: Zabezpečiť výstavbu, rekonštrukciu a obnovu obecných budov, miestnych cintorínov

Aktivita : Vytvorenie oddychovej zóny a verejnej zelene v obci

Aktivita : Rekonštrukcia námestia

Aktivita : Rekonštrukcia autobusových zastávok

Aktivita : Rekonštrukcia budovy obecného úradu

Aktivita : Vybudovanie priestorov pre poskytovanie služieb obyvateľom

Opatrenie A.1.2: Vybudovať a rekonštruovať dopravné a pešie komunikácie

Aktivita : Vybudovanie miestnej komunikácie Závršie

Aktivita : Rekonštrukcia miestnych komunikácií

Opatrenie A.1.3: Vybudovať a zabezpečiť rekonštrukciu technickej infraštruktúry obce

Aktivita : Vybudovanie infraštruktúry pre individuálnu bytovú výstavbu
Galanda

Aktivita : Vybudovanie infraštruktúry pre individuálnu bytovú výstavbu Pusté

Aktivita : Oprava vodojemu

Aktivita : Vybudovanie odvodnenia miestnych komunikácií

Priorita A.2: Zvýšenie kvality občianskej infraštruktúry a služieb občanom

Opatrenie A.2.1: Udržiavanie a skvalitnenie siete služieb občianskej
infraštruktúry

Aktivita : Rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia

Strategický cieľ B. Vytvoriť kvalitné podmienky pre život v obci

Priorita B.1 : Rozvoj vzdelávania, kultúry a športu

Opatrenie B.1.1: Vytvárať kvalitné podmienky pre rozvoj kultúry

Aktivita : Zateplenie budovy kultúrneho domu

Aktivita : Rekonštrukcia interiéru kultúrneho domu

Opatrenie B.1.2: Vytvárať materiálne zázemie a podmienky pre rozvoj vzdelávania,
telovýchovy a športu

Aktivita : Vybudovanie detského ihriska

Aktivita : Oprava školského nádvoria a detského ihriska v areáli školy

Priorita B.2: Zvyšovanie kvality životného prostredia

Opatrenie B.2.1: Vytvorenie podmienok pre udržanie a zvyšovanie kvality životného prostredia a života obyvateľov

Aktivita : Vytvorenie zberného dvora

D. Realizačná časť

Obec Dubodiel si vo svojich dvoch strategických cieľoch a štyroch prioritách, ktoré sú uvedené v programovej časti tohto programu rozvoja obce stanovila, že pri viacerých aktivitách bude v prípade realizácie spolupracovať s tými subjektmi, ktorých sa bude uvedená aktivita týkať. Pri opravách priestorov materskej školy a základnej školy, resp. pri jej modernizácii a rozširovaní bude úzko spolupracovať s vedením materskej a základnej školy. Obdobným spôsobom pri aktivitách týkajúcich sa iných oblastí bude spolupracovať s občanmi dotknutých oblastí.

Podobne bude obec postupovať aj v prípade iných projektov, kde to bude možné. Obec bude v prípade vyhlásenia výzvy, do ktorej sa chce zapojiť osloviť externú firmu na dodanie jednotlivých diel, nakoľko nemá vlastného pracovníka pre oblasť fondov Európskej únie a neplánuje zamestnať projektového manažéra na plný úväzok. Predpokladá sa, že pre každý projektový zámer bude vytvorený realizačný tím pozostávajúci z potrebného množstva osôb tak, aby boli v tíme zastúpené zúčastnené strany. Pri plnení Programu rozvoja obce bude obec spolupracovať s tretím sektorom i podnikateľskými subjektmi v obci. Poslanci obecného zastupiteľstva budú poskytovať na zastupiteľstvách informácie o požiadavkách od svojich voličov smerom k plneniu programu rozvoja obce a naopak, prenesú informácie o plnení programu rozvoja obce svojim voličom.

V tejto časti programu rozvoja obce sú následne popísané i merateľné ukazovatele pre niektoré opatrenia. Merateľné ukazovatele sú stanovené len pre tie opatrenia, kde sa v rámci opatrenia predpokladá aj aktivita – čiže projektový zámer. Program rozvoja obce Dubodiel je otvoreným dokumentom, z čoho vyplýva možnosť, že po prípadnom doplnení opatrenia o nový projektový zámer, budú následne stanovené aj príslušné merateľné ukazovatele.

Merateľné ukazovatele

Nasledujúca tabuľka predstavuje zoznam ukazovateľov pre príslušné opatrenia:

Opatrenie A.1.1: Zabezpečiť výstavbu, rekonštrukciu a obnovu obecných budov, miestnych cintorínov					
Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Jednotka	Počiatočná hodnota 2015	Plánovaná dosiahnutá hodnota / rok	Skutočne dosiahnutá hodnota / rok
Vytvorenie oddychovej zóny a verejnej zelene v obci	Vytvorená oddychová zóna	počet	0	1/2015	
Rekonštrukcia námestia	Zrekonštruované námestie	počet	0	1/2016	
Rekonštrukcia autobusových zastávok	Zrekonštruovaná autobusová zástavka	počet	0	5/2017	
Rekonštrukcia budovy obecného úradu	Zrekonštruovaný obecný úrad	počet	0	1/2017	
Vybudovanie priestorov pre poskytovanie služieb obyvateľom	Vybudované priestory	počet	0	1/2018	

Opatrenie A.1.2 : Vybudovať a zrekonštruovať dopravné a pešie komunikácie					
Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Jednotka	Počiatočná hodnota 2015	Plánovaná dosiahnutá hodnota / rok	Skutočne dosiahnutá hodnota / rok
Vybudovanie miestnej komunikácie Závršie	Vybudovaná komunikácia	km	0	1,5/2016	
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Zrekonštruované miestne komunikácie	počet	0	5/2017	

Opatrenie A.1.3 : Vybudovať a zabezpečiť rekonštrukciu technickej infraštruktúry obce					
Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Jednotka	Počiatočná hodnota 2015	Plánovaná dosiahnutá hodnota / rok	Skutočne dosiahnutá hodnota / rok
Vybudovanie infraštruktúry pre individuálnu bytovú výstavbu Galanda	Vybudovaná infraštruktúra pre IBV	počet	0	1/2017	
Vybudovanie infraštruktúry pre individuálnu bytovú výstavbu Pusté	Vybudovaná infraštruktúra pre IBV	počet	0	1/2018	
Oprava vodojemu	Opravený vodojem	počet	0	1/2021	
Vybudovanie odvodnenia miestnych komunikácií	Vybudované odvodnenie miestnych komunikácií	počet	0	1/2023	

Opatrenie B.2.1 : Udržiavanie a skvalitnenie siete služieb občianskej infraštruktúry					
Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Jednotka	Počiatočná hodnota 2015	Plánovaná dosiahnutá hodnota / rok	Skutočne dosiahnutá hodnota / rok
Rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia	Zrekonštruované a vybudované verejné osvetlenie	počet	0	1/2022	

Opatrenie B.1.1 : Vytvárať kvalitné podmienky pre rozvoj kultúry					
Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Jednotka	Počiatočná hodnota 2015	Plánovaná dosiahnutá hodnota / rok	Skutočne dosiahnutá hodnota / rok
Zateplenie budovy kultúrneho domu	Zateplená budova KD	počet	0	1/2016	
Rekonštrukcia interiéru kultúrneho domu	Zrekonštruovaný interiér KD	počet	0	1/2018	

Opatrenie B.1.2 : Vytvárať materiálne zázemie a podmienky pre rozvoj vzdelávania, telovýchovy a športu					
Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Jednotka	Počiatočná hodnota 2015	Plánovaná dosiahnutá hodnota / rok	Skutočne dosiahnutá hodnota / rok
Vybudovanie detského ihriska	Vybudované ihrisko	počet	0	1/2015	
Oprava školského nádvoria a detského ihriska v areáli školy	Opravené školské nádvorie a detské ihrisko	počet	0	1/2020	

Opatrenie B.2.1 : Vytvorenie podmienok pre udržanie a zvyšovanie kvality ŽP a života obyvateľov					
Aktivita	Merateľný ukazovateľ	Jednotka	Počiatočná hodnota 2015	Plánovaná dosiahnutá hodnota / rok	Skutočne dosiahnutá hodnota / rok
Vytvorenie zberného dvoru	Vytvorený zberný dvor	počet	0	1/2019	

Uvedené monitorovacie ukazovatele boli stanovené pre lepšie monitorovanie plnenia programu rozvoja obce s ohľadom na jednotlivé opatrenia a v súlade s hodnotami, ktoré sú plánované v jednotlivých rokoch. Predmetom monitorovania bude sledovanie takých merateľných ukazovateľov v ročných intervaloch podľa zákona č. 309/2014 Z.z., ktoré predpokladajú overiteľné výstupy z aktivít (projektových zámerov) obce Dubodiel. Medzi merateľné ukazovatele boli zahrnuté iba tie ukazovatele, ktoré je možné jednoducho kontrolovať cez veličiny ako počet či kilometre, a kde hodnoty boli predbežne známe v čase prípravy programu rozvoja.

E. Finančná časť

V programe rozvoja obce Dubodiel sa nachádzajú opatrenia a aktivity, ktoré sú podrobne popísané v programovej časti a ich niektoré merateľné ukazovatele sú uvedené v realizačnej časti tohto programu rozvoja obce. Vo finančnej časti sú uvedené parametre týkajúce sa finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít. Organizačná stránka realizácie programu rozvoja obce Dubodiel je uvedená v realizačnej časti.

Tabuľka uvádza náklady na jednotlivé projektové zámery obce (aktivity) s prepojením na príslušné Opatrenie. Tabuľka je usporiadaná podľa rokov realizácie projektového zámeru vzostupne.

Priorita č.	Priorita PR	Opatrenie	Projektový zámer	Nositeľ	Predpokladané náklady (€)	Zdroj financovania	Podiel obce na financovaní (€)	Predpokladaný termín realizácie
A.1	Rozvoj technickej infraštruktúry	Opatrenie A.1.1: Zabezpečiť výstavbu, rekonštrukciu a obnovu obecných budov, miestnych cintorínov	Vytvorenie oddychovej zóny a verejnej zelene v obci	obec	2 500	rozpočet obce	2 500	2015
B.1	Rozvoj vzdelávania, kultúry a športu	Opatrenie B.1.2: Vytvárať materiálne zázemie a podmienky pre rozvoj vzdelávania, telovýchovy a športu	Vybudovanie detského ihriska	obec	6 500	rozpočet obce	6 500	2015
A.1	Rozvoj technickej infraštruktúry	Opatrenie A.1.1: Zabezpečiť výstavbu, rekonštrukciu a obnovu obecných budov, miestnych cintorínov	Rekonštrukcia námestia	obec	50 000	rozpočet obce / NFP	2 500	2016
A.1	Rozvoj technickej infraštruktúry	Opatrenie A.1.2: Vybudovať a rekonštruovať dopravné a pešie komunikácie	Vybudovanie miestnej komunikácie Závršie	obec	150 000	rozpočet obce / NFP	7 500	2016

B.1	Rozvoj vzdelávania, kultúry a športu	Opatrenie B.1.1: Vytvárať kvalitné podmienky pre rozvoj kultúry	Zateplenie budovy kultúrneho domu	obec	150 000	rozpočet obce / NFP	7 500	2016
A.1	Rozvoj technickej infraštruktúry	Opatrenie A.1.1: Zabezpečiť výstavbu, rekonštrukciu a obnovu obecných budov, miestnych cintorínov	Rekonštrukcia autobusových zastávok	obec	20 000	rozpočet obce / NFP	1 000	2017
A.1	Rozvoj technickej infraštruktúry	Opatrenie A.1.1: Zabezpečiť výstavbu, rekonštrukciu a obnovu obecných budov, miestnych cintorínov	Rekonštrukcia budovy obecného úradu	obec	10 000	rozpočet obce / NFP	500	2017
A.1	Rozvoj technickej infraštruktúry	Opatrenie A.1.2: Vybudovať a rekonštruovať dopravné a pešie komunikácie	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	obec	200 000	rozpočet obce / NFP	10 000	2017
A.1	Rozvoj technickej infraštruktúry	Opatrenie A.1.3: Vybudovať a zabezpečiť rekonštrukciu technickej infraštruktúry obce	Vybudovanie infraštruktúry pre individuálnu bytovú výstavbu Galanda	obec	40 000	rozpočet obce / NFP	2 000	2017

A.1	Rozvoj technickej infraštruktúry	Opatrenie A.1.1: Zabezpečiť výstavbu, rekonštrukciu a obnovu obecných budov, miestnych cintorínov	Vybudovanie priestorov pre poskytovanie služieb obyvateľom	obec	20 000	rozpočet obce / NFP	1 000	2018
A.1	Rozvoj technickej infraštruktúry	Opatrenie A.1.3: Vybudovať a zabezpečiť rekonštrukciu technickej infraštruktúry obce	Vybudovanie infraštruktúry pre individuálnu bytovú výstavbu Pusté	obec	40 000	rozpočet obce / NFP	2 000	2018
B.1	Rozvoj vzdelávania, kultúry a športu	Opatrenie B.1.1: Vytvárať kvalitné podmienky pre rozvoj kultúry	Rekonštrukcia interiéru kultúrneho domu	obec	30 000	rozpočet obce / NFP	1 500	2018
B.2	Zvyšovanie kvality životného prostredia	Opatrenie B.2.1: Vytvorenie podmienok pre udržanie a zvyšovanie kvality ŽP a života obyvateľov	Vytvorenie zberného dvoru	obec	10 000	rozpočet obce / NFP	500	2019
B.1	Rozvoj vzdelávania, kultúry a športu	Opatrenie B.1.2: Vytvárať materiálne zázemie a podmienky pre rozvoj vzdelávania, telovýchovy a športu	Oprava školského nádvoria a detského ihriska v areáli školy	obec	15 000	rozpočet obce / NFP	750	2020

A.1	Rozvoj technickej infraštruktúry	Opatrenie A.1.3: Vybudovať a zabezpečiť rekonštrukciu technickej infraštruktúry obce	Oprava vodojemu	obec	7 000	rozpočet obce / NFP	350	2021
A.2	Zvýšenie kvality občianskej infraštruktúry a služieb občanom	Opatrenie A.2.1: Udržiavanie a skvalitnenie siete služieb občianskej infraštruktúry	Rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia	obec	20 000	rozpočet obce / NFP	1 000	2022
A.1	Rozvoj technickej infraštruktúry	Opatrenie A.1.3: Vybudovať a zabezpečiť rekonštrukciu technickej infraštruktúry obce	Vybudovanie odvodnenia miestnych komunikácií	obec	10 000	rozpočet obce / NFP	500	2023

Obec Dubodiel v programe rozvoja obce rozdelila finančné náklady na jednotlivé aktivity do rokov 2015 – 2023. Dokument programu rozvoja obce je otvorený dokument, čo predstavuje možnosť doplnenia aktivít do dokumentu v prípade potreby v závislosti od finančných možností obce. Obec pri financovaní projektov bude využívať podporu z fondov Európskej únie a iných dostupných finančných zdrojov, vrátane zdrojov vlastných.

Tabuľka nákladov na aktivity obce po rokoch:

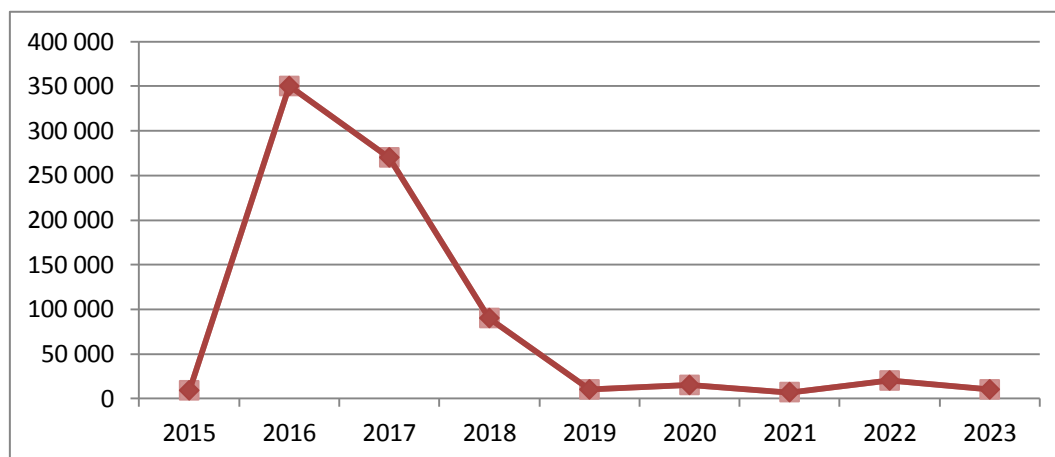
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
2 500	150 000	200 000	40 000	10 000	15 000	7 000	20 000	10 000
6 500	150 000	20 000	20 000					
	50 000	10 000	30 000					
		40 000						
9 000	350 000	270 000	90 000	10 000	15 000	7 000	20 000	10 000

Celkové náklady na všetky projektové zámery obce predstavujú 781 000,-€.

Pri predpokladanom 5% spolufinancovaní bude obec potrebovať na všetky projekty vlastné finančné prostriedky v sume 47 600,-€.

Predpoklad je iba hypotetický, nakoľko nie všetky projekty sa budú realizovať a nie všetky budú s kofinancovaním 5%. Pre priblíženie stavu je však predpoklad čísiel optimalizovaný a blíži sa s vysokou pravdepodobnosťou k realite.

Rozloženie projektových nákladov na jednotlivé roky reprezentuje nasledovný graf:

V období rokov 2015–2017 je rozdelenie investícií obce pomerne nerovnomerné z dôvodu plánovania projektových zámerov obce na najbližšie dva roky. Zväčša ide o už podané projektové zámery, pre ktoré má obec náležité finančné zdroje pre kofinancovanie v rezerve. V období rokov 2018–2023 je rozloženie projektových zámerov pomerne rovnomerné vzhľadom k možnostiam obce, predpokladu podpory z fondov Európskej únie a k plánovaným investíciám v roku 2016–2017.

Záver

Program rozvoja obce bol spracovaný v druhej polovici roku 2015 za spolupráce so starostom obce Mgr. Antonom Prechádzkom, ktorému autori ďakujú za ústretový prístup pri poskytovaní podkladov do pripraveného materiálu.

Programy rozvoja obcí majú slúžiť ako plánovacie strednodobé materiály, podľa ktorých sa bude obec riadiť nasledovné roky. Materiál je otvorený a je možné ho pozmeňovať a upravovať podľa situácie v spoločnosti. Vždy musia byť zmeny schválené obecným zastupiteľstvom. Len zmeny schválené obecným zastupiteľstvom sa stávajú pre obec záväznými.

Program rozvoja obce Dubodiel bol vypracovaný do roku 2023 z dvoch dôvodov. Prvý dôvod je ten, že programové obdobie EÚ končí v roku 2020, no podľa pravidla $n+3$ bude možné projekty dokončiť až do roku 2023. Autori týmto zabezpečujú platnosť strategického dokumentu aj v tomto období. Druhým dôvodom je skutočnosť, že už nábeh programového obdobia EÚ 2014-2020 začína s ročným oneskorením a pripravované dokumenty na Slovensku na čerpanie fondov Európskej únie sú oneskorené a v súčasnej dobe ešte nie sú pripravené ani RIUS ani TURM. Programy rozvoja sú tak jediným v súčasnosti právoplatne prijatým dokumentom, podľa ktorého sa môžu obce a mestá od konca roku 2015 riadiť v súlade so zákonom o podpore regionálneho rozvoja, ktorého novela má č. 309/2014 Z.z.

Spracovateľ programu rozvoja obce Trenčianska regionálna rozvojová agentúra želá obci Dubodiel úspešné realizovanie navrhovaných aktivít a dosiahnutie vytýčených cieľov v oblasti skvalitňovania života obyvateľov obce.

Prepracovaný Program rozvoja obce Dubodiel je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia do roku 2023. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce Dubodiel.

Predmetný aktualizovaný Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Dubodiel bol schválený Uznesením č. 75/2015 dňa 9.12.2015.

Použité zdroje :

1. www.datacube.statistics.sk
2. www.statistics.sk
3. www.finstat.sk
4. www.katasterportal.sk
5. www.vsetkyfirmy.sk
6. www.dubodiel.sk
7. www.openstreetmap.org
8. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Dubodiel
9. Sčítanie domov a bytov 2011 v Slovenskej republike
10. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Združenia obcí mikroregión
Machnáč - Inovec